



Program Centra pre deti a rodiny Orchidea n. o.

A. Kontaktná adresa Centra

Adresa sídla neziskovej organizácie Orchidea: R. Jašíka 158/8, 958 01 Partizánske,
IČO: 36119415, DIČ: 2021610613

Kontaktné údaje Centra pre deti a rodiny (ďalej len Centrum):

- e-mail: centrum@centrumorchidea.sk
- web: www.centrumorchidea.sk
- mobil:
 - 0903 208 125
 - 0915 731 652
 - 0911 208 124
 - 0911 208 126 – nepretržitá prevádzka
 - 0911 208 127 – nepretržitá prevádzka
- štatutárna zástupkyňa a riaditeľka: PhDr. Ľubica Šorlová, PPL, MPH

B. Adresy miest vykonávania opatrení

Pobytová forma:

- Škultétyho 246/9, 956 18 Bošany,
- Podjavorinskej 270/8, 956 18 Bošany.

Ambulantná forma:

- R. Jašíka 158/8, 958 01 Partizánske,
- Matice Slovenskej 335/8 , Prievidza,
- Sládkovičova 60/6, Bánovce nad Bebravou,
- 17.novembra 1127, Topoľčany.

Miesta výkonu opatrení spĺňajú zodpovedajúce hygienické podmienky v priestoroch podľa § 79 ods. 1 písm. j) zákona 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon 305/2005 Z. z.)

C. Účel centra podľa § 45 ods. 1 písm. a) až d) zákona

- Vykonávanie opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia) (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“),
- Vykonávanie výchovných opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) a d), výchovných opatrení, ktorými je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu, povinností uložených na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu alebo neodkladných opatrení, ktorými je uložená takáto povinnosť (ďalej len „ambulantné výchovné opatrenie“),
- Opatrenia na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania:
 - Krízových situácií dieťaťa v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí.
 - Porúch psychického vývinu, fyzického vývinu alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, náhradnom rodinnom prostredí, širšom sociálnom prostredí a v medziľudských vzťahoch.

D. Druh vykonávaných opatrení

Pobytové opatrenia

- Rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti.
- Rozhodnutie súdu o nariadení neodkladného opatrenia.
- Rozhodnutie súdu o uložení výchovného opatrenia.

- Pobytová forma pre plnoletú fyzickú osobu, ktorou je mladý dospelý po ukončení pobytového oparenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa.
- Dohody s rodičom, alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa.

Ambulantné výchovné opatrenia

- výchovné opatrenia súdu, ktorým je uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu a inému odbornému poradenstvu (§37, ods. 2, písm. d) Zákona č. 36/2005 Z. z.)
- výchovné opatrenie orgánu SPODaSK, ktorým uloží dieťaťu, alebo rodičovi, alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, povinnosť zúčastniť sa na výchovnom programe (§ 12, ods. 1, písm. d) Zákona č. 305/2005 Z. z.)

Iné opatrenia

- Vykonávanie opatrení pre rodičov a dieťa, ktorí potrebujú poskytnúť alebo sprostredkovať sociálne poradenstvo, a/alebo potrebujú psychologickú pomoc v záujme obnovy manželského spoluzitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu na dieťa, a/alebo potrebujú poskytnúť alebo zabezpečiť psychologickú pomoc po rozvode rodičov (§ 11 ods. 2, písm. a), b), c) zákona č. 305/2005 Z. z.).
- Vykonávanie opatrení pre dieťa, rodiča alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa a ktorí potrebujú pomoc pri riešení konfliktov v rodine, pri prispôbení sa novej situácii, pri úprave rodinných pomerov a sociálnych pomerov dieťaťa, pri podpore riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahoch, pri podpore a obnove rozvoja rodičovských zručností. (§ 11 ods. 3) písm. b) bod 1 až 4 zákona č. 305/2005 Z. z.).
- Vykonávanie opatrení pre dieťa, rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa a potrebuje pomoc so špecifickými problémami a pri krízových situáciách (§ 11 ods. 3 písm. d) zákona č. 305/2005 Z. z.).
- Vykonávanie opatrení pre dieťa, rodič alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa a bola im uložená povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulantnej starostlivosti alebo im bola uložená povinnosť zúčastniť sa na výchovnom programe alebo na sociálnom programe, a/alebo pre dieťa s poruchami správania, pri problémoch so záškoláctvom, útekmi z domova, prejavmi agresie, klamstvách, a/alebo pre dieťa s výchovnými, sociálnymi a inými problémami v rodine, medzigeneračných konfliktoch, v škole, a/alebo pre dieťa s problémami pri sociálnom začlenení sa, a/alebo pre dieťa s neurotickými a emočnými poruchami, a/alebo pre dieťa so špeciálnymi výchovno-

vzdelávacími potrebami (§ 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2005 a § 37 ods. 2 písm. b) a d) zákona č. 36/2005 Z. z.)

E. Forma vykonávaných opatrení

- Pobytová forma
- Ambulantná forma
- Terénna forma

F. Opis cieľovej skupiny Centra

Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou (§ 46 ods. 1 písm. a) bod 1, 2, 3 a písm. b) bod 2):

a) Pre dieťa na základe:

- Dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- požiadanie dieťaťa,
- rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, nariadení neodkladného opatrenia a uložení výchovného opatrenia.

b) Pre plnoletú fyzickú osobu:

- mladého dospelého, po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti.

Cieľovou skupinou Centra pri vykonávaní opatrení pobytovou formou je:

- dieťa vo veku od 0 do 18 rokov veku života na základe rozhodnutia súdu,
- dieťa na základe písomnej Dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa - ak je to vhodné a účelné v samostatne usporiadanej skupine/samostatnej skupine, v maximálnom počte 4 miesta,
- dieťa, u ktorého je ohrozený fyzický, psychický a sociálny vývin (najmä z dôvodu konfliktnej situácie v rodine, rozpadu rodiny, krízovej situácie v rodine, nezvládnutých rodičovských zručností a kompetencií, nedostatočnej a nevhodnej starostlivosti, neuspokojovania základných životných potrieb dieťaťa, sociálno-patologických javov v rodine, narušenej vzťahovej väzby),
- dieťa s výchovnými problémami (najmä z dôvodu záškoláctva, útekov, nezvládania agresivity a agresie, problémov s autoritami),

- dieťa, ktoré je ohrozené vplyvom konfliktnej predrozvodovej/predrozchodovej, rozvodovej/rozchodovej a porozvodovej/porozchodovej situácie, so zameraním na elimináciu negatívneho vplyvu na dieťa,
- dieťa, ktoré je vystavené negatívnym vplyvom ohrozujúcim jeho zdravý psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin,
- mladého dospelého do jeho osamostatnenia najdlhšie do 25. roku života a pre fyzickú osobu do 27. roku života, ak sa sústavne pripravuje na povolanie.

V prípade, že do Centra bolo prijaté dieťa na jeho žiadosť, Centrum túto skutočnosť bezodkladne oznámi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vo svojom územnom obvode a zabezpečí lekársku prehliadku dieťaťa u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Starostlivosť v Centre (pobytová forma) je zabezpečovaná v samostatne usporiadaných skupinách/samostatných skupinách. Centrum nemá vytvorené špecializované samostatné skupiny a nemá vytvorené podmienky pre prijatie rodiča s dieťaťom alebo osobou, ktorá sa o dieťa osobne stará. Centrum udržiava kontakt s mladým dospelým, a to na základe jeho súhlasu aj po jeho odchode z Centra a poskytuje mu poradenstvo.

Centrum vykonáva opatrenia ambulantnou a terénnou formou:

a) Pre dieťa na základe (§ 59 ods. 1 písm. a) bod 1 až 4 zákona č. 305/2005 v Z. z.):

- písomnej Dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- rozhodnutia súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení ambulantného výchovného opatrenia, a ak je to účelom ambulantného výchovného opatrenia, tak aj pre rodiča dieťaťa alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- písomnej Dohody s Centrom, v ktorom je dieťa umiestnené na účel vykonávania pobytového opatrenia súdu,
- požiadania dieťaťa.

b) Rodiča alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa (§ 59 ods. 1 písm. c) zákona č. 305/2005 v Z. z.)

Cieľovou skupinou Centra pri vykonávaní opatrení podľa § 11 ods. 2, písm. a), b), c) zákona č. 305/2005 Z. z. sú najmä:

- rodičia a dieťa, ktorí potrebujú poskytnúť alebo sprostredkovať sociálne poradenstvo,

- rodičia dieťaťa, ktorí potrebujú psychologickú pomoc v záujme obnovy manželského spolužitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu na dieťa,
- deti, ktoré potrebujú poskytnúť alebo zabezpečiť psychologickú pomoc po rozvode rodičov.

Cieľovou skupinou Centra pri vykonávaní opatrení podľa § 11 ods. 3) písm. b) bod 1 až 4 zákona č. 305/2005 Z. z. sú najmä:

- dieťa, rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa a ktorí potrebujú pomoc pri riešení konfliktov v rodine, pri prispôbení sa novej situácii, pri úprave rodinných pomerov a sociálnych pomerov dieťaťa, pri podpore riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a medziľudských vzťahoch, pri podpore a obnove rozvoja rodičovských zručností.

Cieľovou skupinou Centra pri vykonávaní opatrení podľa § 11 ods. 3 písm. d) zákona č. 305/2005 Z. z. je najmä:

- dieťa, rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa a potrebuje pomoc so špecifickými problémami a pri krízových situáciách.

Cieľovou skupinou Centra pri vykonávaní opatrení podľa § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2005 a § 37 ods. 2 písm. b) a d) zákona č. 36/2005 Z. z. je najmä:

- dieťa, rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa a bola im uložená povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulatnej starostlivosti alebo im bola uložená povinnosť zúčastniť sa na výchovnom programe alebo na sociálnom programe
- dieťa s poruchami správania, pri problémoch so záškoláctvom, útekmi z domova, prejavmi agresie, klamstvách,
- dieťa s výchovnými, sociálnymi a inými problémami v rodine, medzigeneračných konfliktoch, v škole,
- dieťa s problémami pri sociálnom začlenení sa,
- dieťa s neurotickými a emočnými poruchami,
- dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

G. Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v Centre

Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v Centre na základe Dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa:

- závislosť dieťaťa na omamných a psychotropných látkach,
- psychiatrické diagnózy – najmä deti s pervazívnymi vývojovými poruchami, deti s diagnózou schizofrénia, deti so schizoidnými rysmi, deti s Tourettovým syndrómom, deti s poruchami príjmu potravy, suicidálne prejavy,
- so syndrómom CAN,
- potrebná ošetrovateľská starostlivosť z dôvodu zdravotného stavu (napr. ležiace dieťa),
- výrazné výchovné problémy, ktoré si svojou povahou vyžadujú starostlivosť v reedukačnom centre,
- ťažký stupeň mentálnej retardácie s ťažkým zdravotným postihnutím,
- neovládanie slovenského jazyka na úrovni komunikácie.

V prípade odmietnutia prijatia dieťaťa na dobrovoľný pobyt, Centrum túto skutočnosť bezodkladne písomne oznámi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nesúhlasí s dôvodmi, pre ktoré Centrum odmietlo prijať dieťa na vykonávanie pobytových opatrení a Centrum a orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa nedohodne na pláne vykonávania opatrení pobytovou formou, respektíve na zmene tohto plánu, uplatní sa postup podľa § 48 ods. 4 zákona č. 305/2005 Z. z. Centrum môže so súhlasom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately skončiť vykonávanie opatrení pobytovou formou pre dieťa prijaté na základe Dohody, a to podľa dôvodov uvedených v § 48 ods. 5 písm. a) a b) zákona č. 305/2005 Z. z.

Dôvody vylučujúce vykonávanie opatrení v Centre ambulantnou a terénnou formou:

- závislosť klienta na omamných a psychotropných látkach,
- psychiatrické diagnózy – najmä klient s pervazívnymi vývojovými poruchami, s diagnózou schizofrénia, klient so schizoidnými rysmi, Tourettovým syndrómom alebo poruchami príjmu potravy,
- ťažký stupeň mentálnej retardácie s ťažkým zdravotným postihnutím, keďže by klient nebol schopný chápať aktivity Programu Centra,
- neovládanie slovenského jazyka na úrovni komunikácie,

- rodičia v konflikte, ktorí odmietajú spoluprácu.

H. Celkový počet miest v Centre a počet miest v jednotlivých budovách Centra pri vykonávaní pobytových opatrení

Celkový počet miest pri vykonávaní pobytových opatrení v Centre je 40, a to v štyroch samostatne usporiadaných skupinách/samostatných skupinách. V budove Centra na Škultétyho 246/9, Bošany je 20 miest a v budove Centra na Podjavorinskej 270/8, Bošany je 20 miest.

	1. samostatná skupina Škultétyho 246/9, Bošany	2. samostatná skupina Škultétyho 246/9, Bošany	3. samostatná skupina Podjavorinskej 270/8, Bošany	4. samostatná skupina Podjavorinskej 270/8, Bošany
Celkový počet miest v skupine:	10	10	10	10
Z toho miest na:				
a)	9	9	9	9
Rozhodnutie súdu				
b) Pobyt na Dohodu	1	1	1	1

I. Opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra, a ak centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, opis podmienok zachovania súkromia vrátane opisu podmienok na osobnú hygienu

Opis vnútorných priestorov Centra - pobytové opatrenia

a) Škultétyho 246/9, Bošany

Budova Centra je vo vlastníctve Orchidea, n. o. Jedná sa o dvojpodlažnú a podpivničenú budovu, ku ktorej prináleží dvor. V priestore budovy sú situované dve samostatne usporiadané skupiny/samostatné skupiny. Prvá samostatná skupina (s kapacitou 10 miest) je umiestnená na prvom poschodí a má samostatný vchod zo spoločného schodiska budovy. Druhá samostatná skupina (s kapacitou 10 miest) je situovaná na prízemí budovy, taktiež so samostatným vchodom zo spoločného schodiska budovy. Súčasťou pozemku, na ktorom je budova Centra je aj nádvorie, na ktorom je menšia okrasná záhrada a dvor, na ktorom je priestor pre vonkajšie sedenie a aktivity s deťmi. Sezónne je k dispozícii aj priestor na

záhradku, v ktorej si deti môžu osvojovať zručnosti pri pestovateľských aktivitách. V pivničných priestoroch sú situované technické miestnosti. Budova je napojená na všetky inžinierske siete a vykurovanie je zabezpečené kondenzačným kotlom, pripojeným na ústredné kúrenie.

- **Prvá samostatná skupina**

V prvej samostatnej skupine sa nachádza spolu 11 miestností, z toho päť miestností sa využíva ako izby na ubytovanie pre deti v skupine.

- **Izba č. 1:** je zariadená jednou poschodovou posteľou, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami, dvomi šuflíkovými skrinkami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným a nástenným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.
- **Izba č. 2:** je zariadená dvomi posteľami, písacím stolom so skrinkou a dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nočnými stolíkmi, nástennou trojdverovou skrinkou, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným a nástenným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.
- **Izba č. 3:** je zariadená jednou poschodovou posteľou, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nočnými stolíkmi, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.
- **Izba č. 4:** je zariadená dvomi posteľami, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami policovým odkladacím priestorom, dvomi nočnými stolíkmi, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným a nástenným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.
- **Izba č. 5:** je zariadená dvomi posteľami, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nočnými stolíkmi, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným a nástenným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.

V priestoroch prvej samostatnej skupiny sa ďalej nachádza kuchyňa, ktorá je vybavená kuchynskou linkou, kombinovanou chladničkou s mrazničkou, mikrovlnou rúrou,

elektrickým sporákom, varnou kanvicou, umývačkou riadu, práčkou, sušičkou a rôznymi kuchynskými elektrickými spotrebičmi. Zariadenie jedálne pozostáva z dvoch jedáľenských stolov, stoličiek, nástennou trojdverovou skrinkou, špajzou a osvetlenie je zabezpečené pomocou stropných svietidiel. Zariadenie spoločenskej miestnosti pozostáva z dvoch rozkladacích pohoviek, policovej zostavy, dvoch nástenných políc, knižnice, herne, konferenčným stolíkom, televízora, notebooku, taburetiek, dekoračných prvkov, koberca, na oknách sú záclony s dvoma závesmi a osvetlenie je zabezpečené pomocou stropných svietidiel. Súčasťou priestorov skupiny je komora, v ktorej sa nachádzajú policové zostavy. Masívny drevený botník sa nachádza pri vstupe na samostatnú skupinu. Jedna miestnosť je určená primárne na prípravu na vyučovanie, najmä v prípadoch ak dieťa potrebuje k príprave na vyučovanie kľud. Deti na skupine majú k dispozícii dve kúpeľne, samostatne pre dievčatá a samostatne pre chlapcov. Kúpeľňa pre dievčatá je vybavená sprchovým kútom so závesom a protišmykovým kobercom, umývadlom so zrkadlom a samostatnou (uzamykateľnou) toaletou, masívnou poličkou s pohárkami na zubné kefky spolu s vešiakmi na uteráky a osušky a osvetlenie je zabezpečené stropnými svietidlami. Kúpeľňa pre chlapcov je vybavená sprchovým kútom so závesom a protišmykovým kobercom, umývadlom so zrkadlom a samostatnou (uzamykateľnou) toaletou, masívnou poličkou s pohárkami na zubné kefky spolu s vešiakmi na uteráky a osušky a osvetlenie je zabezpečené stropnými svietidlami.

• Druhá samostatná skupina

V druhej samostatnej skupine sa nachádza spolu 12 miestností, z toho štyri miestnosti sa využívajú ako izby na ubytovanie pre deti v skupine.

- **Izba č. 1:** je zariadená dvomi posteľami, písacím stolom a dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nočnými stolíkmi, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným a nástenným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.
- **Izba č. 2:** je zariadená jednou poschodovou posteľou, písacím stolom a dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nočnými stolíkmi, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným a nástenným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.

- **Izba č. 3:** je zariadená jednou poschodovou posteľou, písacím stolom a dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nočnými stolíkmi, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným a nástenným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.
- **Izba č. 4:** je zariadená dvomi posteľami, písacím stolom a dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nočnými stolíkmi, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným a nástenným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.
- **Izba č. 5:** je zariadená dvomi posteľami, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nočnými stolíkmi, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným a nástenným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.

V priestoroch druhej samostatnej skupiny sa ďalej nachádza kuchyňa, ktorá je vybavená kuchynskou linkou, kombinovanou chladničkou s mrazničkou, mikrovlnou rúrou, elektrickým sporákom, varnou kanvicou, umývačkou riadu, práčkou, sušičkou a rôznymi kuchynskými elektrickými spotrebičmi. Jedáleň a učebňa je prepojená s kuchyňou. Zariadenie jedálne pozostáva z dvoch jedálenských stolov, stoličiek, nástennou trojdverovou skrinkou, špajzou a osvetlenie je zabezpečené pomocou stropných svietidiel. Zariadenie spoločenskej miestnosti pozostáva z rohovej sedacej súpravy, televízora, konferenčného stolíku, komody, koberca, notebooku a dekoračných prvkov a osvetlenie je zabezpečené pomocou stropných svietidiel. V skupine sa nachádza samostatný šatník (najmä z dôvodu uskladnenia sezónneho oblečenia detí). Masívny drevený botník sa nachádza pri vstupe na samostatnú skupinu. Deti na skupine majú k dispozícii dve kúpeľne, samostatne pre dievčatá a samostatne pre chlapcov. Kúpeľňa pre dievčatá je vybavená sprchovým kútom so závesom a protišmykovým kobercom, umývadlom so zrkadlom a samostatnou (uzamykateľnou) toaletou, masívnou poličkou s pohárkami na zubné kefky spolu s vešiakmi na uteráky a osušky a osvetlenie je zabezpečené stropnými svietidlami. Kúpeľňa pre chlapcov je vybavená sprchovým kútom so závesom a protišmykovým kobercom, umývadlom so zrkadlom a samostatnou (uzamykateľnou) toaletou, masívnou poličkou s pohárkami na zubné kefky spolu s vešiakmi na uteráky a osušky a osvetlenie je zabezpečené stropnými svietidlami.

b) Podjavorinskej 270/8, Bošany

Budova Centra je vo vlastníctve Orchidea, n. o. Jedná sa o dvojpodlažnú a podpivničenú budovu, ku ktorej prináleží dvor. V priestore budovy sú situované dve samostatne usporiadané skupiny/samostatné skupiny. Tretia samostatná skupina (s kapacitou 10 miest) je umiestnená na prízemí a má samostatný vchod zo spoločného schodiska budovy. Štvrtá samostatná skupina (s kapacitou 10 miest) je situovaná na poschodí budovy, taktiež so samostatným vchodom zo spoločného schodiska budovy. Súčasťou pozemku, na ktorom je budova Centra je aj nádvorie, na ktorom je menšia okrasná záhrada a dvor na ktorom je priestor pre vonkajšie sedenie a aktivity s deťmi. Sezónne je k dispozícii aj priestor na záhradku, v ktorej si deti môžu osvojovať zručnosti pri pestovateľských aktivitách. V tejto budove Centra je umiestnená aj administratívna časť, ktorá slúži pre odborný tím Centra a administratívu. Tieto priestory sú stavebne odčlenené od samostatných skupín a majú samostatný vchod. V priestoroch sa nachádza kancelária pre sociálnych pracovníkov a psychologov, špeciálnych pedagógov, zodpovedných zástupcov a nachádza sa tu aj kancelária prvého kontaktu. Všetky administratívne priestory/kancelárie sú zariadené kancelárskym nábytkom, uzamykateľnými skriňami na spisy a sú vybavené kancelárskou technikou. V pivničných priestoroch sú situované technické miestnosti. Budova je napojená na všetky inžinierske siete a vykurovanie je zabezpečené kondenzačným kotlom, pripojeným na ústredné kúrenie.

• Tretia samostatná skupina

V tretej samostatnej skupine sa nachádza spolu 8 miestností, z toho päť miestností sa využívajú ako izby na ubytovanie pre deti v skupine.

• **Izba č. 1:** je zariadená jednou poschodovou posteľou, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami, dvomi šuflíkovými skrinkami, policovým odkladacím priestorom, tromi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, dvomi nočnými stolíkmi, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.

• **Izba č. 2:** je zariadená dvomi posteľami, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nočnými stolíkmi, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.

- **Izba č. 3:** je zariadená jednou poschodovou posteľou, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nočnými stolíkmi, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.
- **Izba č. 4:** je zariadená dvomi posteľami, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami policovým odkladacím priestorom, nočnými stolíkmi, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.
- **Izba č. 5:** je zariadená dvomi posteľami, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma samostatne stojacimi skriňami s poličkami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nočnými stolíkmi, nástennou trojdverovou skrinkou, dvomi nástennými policami, stropným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.

V priestoroch tretej samostatnej skupiny sa ďalej nachádza kuchyňa, ktorá je vybavená kuchynskou linkou, kombinovanou chladničkou s mrazničkou, mikrovlnou rúrou, elektrickým sporákom, varnou kanvicou, práčkou, sušičkou a rôznymi kuchynskými elektrickými spotrebičmi. Jedáleň a učebňa je prepojená s kuchyňou. Zariadenie jedálne pozostáva z dvoch jedáľenských stolov, desiatich stoličiek a osvetlenie je zabezpečené pomocou stropných svietidiel. Zariadenie učebne pozostáva z rohovej sedacej súpravy, televízora, konferenčného stolíku, skrinka so šuplíkmi, notebooku a dekoračných prvkov a osvetlenie je zabezpečené pomocou stropných svietidiel. Masívny botník sa nachádza v chodbe. Deti na skupine majú k dispozícii dve kúpeľne, samostatne pre dievčatá a samostatne pre chlapcov. Kúpeľňa pre dievčatá je vybavená sprchovým kútom so závesom a protišmykovým kobercom, umývadlom so zrkadlom a samostatnou (uzamykateľnou) toaletou, masívnou poličkou s pohárikmi na zubné kefky spolu s vešiakmi na uteráky a osušky, a osvetlenie je zabezpečené stropnými svietidlami. Kúpeľňa pre chlapcov je vybavená sprchovým kútom so závesom a protišmykovým kobercom, umývadlom so zrkadlom a samostatnou (uzamykateľnou) toaletou, masívnou poličkou s pohárikmi na zubné kefky spolu s vešiakmi na uteráky a osušky a osvetlenie je zabezpečené stropnými svietidlami.

• Štvrtá samostatná skupina

V štvrtej samostatnej skupine sa nachádza spolu 13 miestností, z toho päť miestností sa využívajú ako izby na ubytovanie pre deti v skupine.

- **Izba č. 1:** je zariadená dvomi posteľami, dvomi písacími stolmi a dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.
- **Izba č. 2:** je zariadená dvoma posteľami, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami policovým odkladacím priestorom, nástennou policou, dvojdverovou komodou, nástennou trojdverovou skrinkou, dvomi nočnými stolíkmi, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.
- **Izba č. 3:** je zariadená dvomi posteľami, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami policovým odkladacím priestorom, dvomi nástennými policami, jedným nočným stolíkom, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.
- **Izba č. 4:** je zariadená dvoma posteľami, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami policovým odkladacím priestorom, nástennou policou, dvomi nočnými stolíkmi, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.
- **Izba č. 5:** je zariadená dvomi posteľami, písacím stolom s dvomi stoličkami, dvoma vstavanými skriňami s poličkami, policovým odkladacím priestorom, dvomi nočnými stolíkmi, dvomi nástennými policami, nástennou trojdverovou skrinkou, vešiakom na vešanie zvrškov, stropným svietidlom a na okne je záclona a dva závesy.

V priestoroch štvrtej samostatnej skupiny sa ďalej nachádza kuchyňa, ktorá je vybavená kuchynskou linkou, kombinovanou chladničkou s mrazničkou, mikrovlnou rúrou, elektrickým sporákom, varnou kanvicou, práčkou, sušičkou a rôznymi kuchynskými elektrickými spotrebičmi. Zariadenie jedálne pozostáva z dvoch jedáľenských stolov, desiatich stoličiek, televízora a osvetlenie je zabezpečené pomocou stropných svietidiel. Jedáleň je prepojená s internetovou miestnosťou. Spoločenská miestnosť je vybavená dvomi sedacími súpravami, konferenčným stolíkom, televízorom, notebookom, otvorenou policovou zostavou, nástennou trojdverovou skrinkou, šiestimi komodami so šuplíkmi, nástennou dvoj-policou a taktiež je vybavená hračkami. V priestoroch skupiny je zriadená

aj miestnosť na prípravu na vyučovanie, najmä v prípadoch ak dieťa potrebuje k príprave na vyučovanie kľud. Súčasťou priestorov skupiny je šatník a komora na uskladnenie sezónnych vecí. Masívny drevený botník sa nachádza pri vstupe na samostatnú skupinu. Na chodbe samostatnej skupiny sa nachádza nástenná trojdverová skrinka. Deti na skupine majú k dispozícii dve kúpeľne, samostatne pre dievčatá a samostatne pre chlapcov. Kúpeľňa pre dievčatá je vybavená sprchovým kútom so závesom a protišmykovým kobercom, umývadlom so zrkadlom a samostatnou (uzamykateľnou) toaletou, masívnou poličkou s pohárkami na zubné kefky spolu s vešiakmi na uteráky a osušky, a osvetlenie je zabezpečené stropnými svietidlami. Kúpeľňa pre chlapcov je vybavená sprchovým kútom so závesom a protišmykovým kobercom, umývadlom so zrkadlom a samostatnou (uzamykateľnou) toaletou, masívnou poličkou s pohárkami na zubné kefky spolu s vešiakmi na uteráky a osušky a osvetlenie je zabezpečené stropnými svietidlami.

Opis podmienok zachovania súkromia a podmienok na osobnú hygienu

Pri ubytovaní detí na izby rešpektujeme súrodenecké väzby a ak to kapacity umožňujú, zohľadňujeme aj požiadavky detí na ubytovanie v jednotlivých izbách v skupine. Deti sú na izby ubytované tak, aby nedošlo k premiešaniu dievčat a chlapcov (ak nejde o súrodeneckú skupinu). V samostatných skupinách má každé dieťa k dispozícii svoju skrinku (nočný stolík) na osobné veci a v každej izbe má priestor na uskladnenie svojho oblečenia. Došlá pošta (listy) sa deťom a mladým dospelým odovzdávajú v zalepenej obálke. Poštové tajomstvo sa zachováva aj v prípade odosielanej pošty, ktorú si deti môžu samostatne odniesť na poštu, respektíve o to požiadajú zamestnanca Centra (samostatnej skupiny). Zachovanie súkromia je zachované aj v prípade elektronickej komunikácie. Súkromie detí a mladých dospelých v Centre je zachovávané tiež tým, že Centrum a jeho zamestnanci nezverejňujú žiadne informácie o súkromí tretím osobám. Informácie o dieťati môžu byť poskytnuté len oprávneným osobám, ako napr. škola, súd, orgány činné v trestnom konaní, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a pod. V prípade zverejňovania fotografií (napr. zo spoločenských podujatí, výletov), na ktorých je zachytená tvár dieťaťa, máme k dispozícii písomný súhlas zákonného zástupcu so zverejnením fotografie. V prípade potreby alebo požiadavky dieťaťa, vieme dieťaťu individuálne poskytnúť priestor na skupine tak, aby dieťa mohlo tráviť čas individuálne a súkromne (napr. pri príprave na vyučovanie, čítaní knihy a pod.). Zamestnanci Centra vstupujú do izieb detí (pokiaľ majú zatvorené dvere), až po zaklopaní na dvere ich izby. V prípade, že počas dňa sa deti na izbách nenachádzajú (napr. sú v škole, na výlete a pod.), zamestnanci Centra do

ich izieb bezdôvodne nevstupujú a vstúpiť do izieb môžu jedine v nevyhnutných prípadoch. Zo strany zamestnancov Centra je možné do súkromia dieťaťa alebo mladého dospelého zasiahnuť iba v prípade ohrozenia života, zdravia alebo majetku. Stretávanie sa detí s rodičmi alebo osobou, ktorá sa o dieťa osobne stará, resp. inou dieťaťu blízkou osobou sa v každej samostatnej skupine realizuje najmä v spoločenskej miestnosti. V prípade priaznivého počasia a záujmu, je možné stretnutie realizovať aj na dvore v areáli Centra.

Deti a mladí dospelí, pre ktorých sú vykonávané opatrenia po skončení pobytových opatrení súdu, v rámci osobnej hygieny dodržiavajú denne minimálne dvakrát čistenie si zubov (ráno a večer). Sprchovanie prebieha v rámci večernej hygieny, resp. individuálnych požiadaviek. V dňoch menštruácie majú dievčatá umožnenú sprchu v priebehu dňa individuálne podľa potreby. Taktiež v rámci individuálnych potrieb dieťaťa (napr. pri zvýšenej námahe, letných mesiacoch, zdravotných dôvodoch, potení a pod.) je možné sprchovanie podľa individuálnych potrieb opakované. Všetky deti sa sprchujú samostatne. Mladšie deti, zväčša do 9 rokov veku sa sprchujú za asistencie vychovávateľa, resp. asistenta vychovávateľa. Mladšie deti sa v kúpeľni z bezpečnostných dôvodov nezamykajú, avšak súkromie dieťaťa počas sprchovania zabezpečí zamestnanec na samostatnej skupine. Deti staršie ako 15 rokov veku a mladí dospelí sa počas sprchovania môžu v kúpeľni zamknúť. Uvedené primerane platí aj pri používaní toalety.

Opis vnútorných priestorov Centra - ambulantné opatrenia

a) R. Jašíka 158/8, 958 01 Partizánske

Opatrenia ambulantnou formou sa vykonávajú v prenajatých priestoroch na adrese R. Jašíka 158/8 v Partizánskom. Za týmto účelom sa užíva priestor o rozlohe 65 m². Priestor je dispozične členený na prácu s klientom a na administratívne činnosti. K priestoru zároveň prináleží kuchynka, sklad a toalety (samostatné pre mužov a pre ženy). Priestor je zariadený kancelárskym nábytkom a technikou (nábytková zostava, stoličky, kreslá, stolík, konferenčné stolíky, uzamykateľné registratúrne skrine, mobilné telefóny, pevná linka, notebooky, tlačiarne, flipchartová tabuľa, prenosný dataprojektor s reproduktormi a pod.).

b) Matice Slovenskej 335/8, Prievidza

Opatrenia ambulantnou formou sa vykonávajú v prenajatých priestoroch na adrese Matice Slovenskej 335/8, Prievidza. Za týmto účelom sa užíva priestor o rozlohe 36 m². Priestor je dispozične členený na prácu s klientom a na administratívne činnosti. K priestoru prináležia

toalety (samostatné pre mužov a pre ženy). Priestor je zariadený kancelárskym nábytkom a technikou (nábytková zostava, stoličky, kreslá, stolík, konferenčné stolíky, uzamykateľné registrátorne skrine, mobilné telefóny, notebooky, tlačiarne, flipchartová tabuľa, prenosný dataprojektor s reproduktormi a pod.).

c) Sládkovičova 60/6, Bánovce nad Bebravou

Opatrenia ambulantnou formou sa vykonávajú v prenajatých priestoroch na adrese Sládkovičova 60/6, Bánovce nad Bebravou. Za týmto účelom sa užíva priestor o rozlohe 32 m². Priestor je dispozične členený na prácu s klientom a na administratívne činnosti. K priestoru prináležia toalety (samostatné pre mužov a pre ženy). Priestor je zariadený kancelárskym nábytkom a technikou (nábytková zostava, stoličky, kreslá, stolík, konferenčné stolíky, uzamykateľné registrátorne skrine, mobilné telefóny, notebooky, tlačiarne, flipchartová tabuľa, prenosný dataprojektor s reproduktormi a pod.).

d) 17. novembra 1127, Topoľčany

Opatrenia ambulantnou formou sa vykonávajú v prenajatých priestoroch na adrese 17. novembra 1127, Topoľčany. Za týmto účelom sa užíva priestor o rozlohe 15 m² (v dvoch miestnostiach). Priestor je dispozične členený na prácu s klientom a na administratívne činnosti. K priestoru prináležia toalety (samostatné pre mužov a pre ženy). Priestor je zariadený kancelárskym nábytkom a technikou (nábytková zostava, stoličky, kreslá, stolík, konferenčné stolíky, pohovka, uzamykateľné registrátorne skrine, mobilné telefóny, notebooky, tlačiarne, flipchartová tabuľa, prenosný dataprojektor s reproduktormi a pod.).

J. Počet zamestnancov Centra a štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov

Odborné a ďalšie činnosti, ktoré sa v Centre vykonávajú pobytovou formou sú zabezpečené prostredníctvom zamestnancov, ktorí sú členmi:

- odborného tímu a
- prostredníctvom zamestnancov, ktorí zabezpečujú odbornú pomoc a starostlivosť v samostatne usporiadaných skupinách/samostatných skupinách.

Odborný tím Centra:

Odborný tím Centra tvorí spolu 6 zamestnancov, z toho:

- 2 psychológovia s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa v odbore psychológia - pracovný pomer na ustanovený týždenný pracovný čas,
- 2 sociálni pracovníci s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa v odbore sociálna práca - pracovný pomer na ustanovený týždenný pracovný čas,
- 2 špeciálni pedagógovia s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa v odbore špeciálna pedagogika – z toho jeden pracovný pomer na ustanovený týždenný pracovný čas a jeden na pracovný pomer na kratší pracovný čas.

Zamestnanci, ktorí zabezpečujú odbornú pomoc a starostlivosť v samostatne usporiadaných skupinách/samostatných skupinách:

Odbornú pomoc a starostlivosť v 4 samostatne usporiadaných skupinách/samostatných skupinách vykonáva najmenej 20 zamestnancov Centra:

• Prvá samostatná skupina:

Starostlivosť je zabezpečená 5 zamestnancami Centra, z toho najmenej dvomi vychovávateľmi, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady podľa príslušných právnych predpisov (zákon č. 138/2019 Z. z. a vyhláška č. 1/2020 Z. z.) a ostatnými zamestnancami Centra (s úplným stredoškolským, resp. vysokoškolským vzdelaním).

• Druhá samostatná skupina:

Starostlivosť je zabezpečená 5 zamestnancami Centra, z toho najmenej dvomi vychovávateľmi, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady podľa príslušných právnych predpisov (zákon č. 138/2019 Z. z. a vyhláška č. 1/2020 Z. z.) a ostatnými zamestnancami Centra (s úplným stredoškolským, resp. vysokoškolským vzdelaním).

• Tretia samostatná skupina:

Starostlivosť je zabezpečená 5 zamestnancami Centra, z toho najmenej dvomi vychovávateľmi, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady podľa príslušných právnych predpisov (zákon č. 138/2019 Z. z. a vyhláška č. 1/2020 Z. z.) a ostatnými zamestnancami Centra (s úplným stredoškolským, resp. vysokoškolským vzdelaním).

• **Štvrtá samostatná skupina:**

Starostlivosť je zabezpečená 5 zamestnancami Centra, z toho najmenej dvomi vychovávateľmi, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady podľa príslušných právnych predpisov (zákon č. 138/2019 Z. z. a vyhláška č. 1/2020 Z. z.) a ostatnými zamestnancami Centra (s úplným stredoškolským, resp. vysokoškolským vzdelaním).

Tím Centra, vykonávajúci opatrenia ambulantnou a terénnou formou:

Tím zamestnancov, ktorí vykonávajú opatrenia ambulantnou a terénnou formou tvoria:

- sociálni pracovníci/asistenti sociálnej práce: vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore sociálna práca alebo vysokoškolské vzdelanie I. stupňa v odbore sociálna práca,
- psychológovia: vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore psychológia.

Na realizáciu ambulantných a terénnych opatrení bude v prípade potreby tím Centra pre výkon týchto opatrení operatívne doplnený o ďalších psychológov a sociálnych pracovníkov alebo asistentov sociálnej práce. Zmeny budú oznámené ako zmeny rozhodujúcich skutočností podľa § 83 ods. 5 písm. h) zákona 305/2005 Z. z. Toho času ambulantnú a terénnu formu zabezpečujú 4 sociálni pracovníci a 3 psychológovia.

Zamestnanci Centra, ktorí prichádzajú do osobného kontaktu s deťmi musia spĺňať psychickú spôsobilosť podľa § 58 zákona 305/2005 Z. z. Centrum vedie zoznam pracovných miest, na ktorých zamestnanec Centra prichádza do osobného kontaktu s deťmi. Všetky zmeny v personálnom zabezpečení vykonávania opatrení v Centre, Centrum oznamuje ministerstvu ako zmenu rozhodujúcich skutočností podľa ustanovenia § 83 ods. 5 písm. h) zákona č. 305/2005 Z. z., a to za účelom preukázania a posúdenia plnenia podmienok udelenej akreditácie.

Ak je v záujme dieťaťa alebo je dieťaťu potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú Centrum nevykonáva, je táto pomoc zabezpečená prostredníctvom iných odborníkov, najmä prostredníctvom:

- Logopedickej ambulancie v Partizánskom a Topoľčanoch,
- Centra poradenstva a prevencie v Partizánskom a Topoľčanoch,
- Ambulancie detského psychiatra,
- Psychiatrickej nemocnice,

- Pediatrickej ambulancie v Bošanoch,
- Gynekologickej ambulancie,
- resp. u iných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,
- inom centre, zriadenom na účel vykonávania opatrení podľa zákona č. 305/2005 Z. z.,
- diagnostického alebo reedukačného centra.

K. Opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom centra

Program Centra je trvale zverejnený na webovej stránke Centra (www.centrumorchidea.sk) a v printovej podobe je k dispozícii v každej samostatnej skupine, ako aj v každom mieste výkonu ambulantných opatrení. Zamestnanci Centra sa s jeho programom a činnosťou oboznamujú od vedenia Centra alebo od ním poverenej osoby, a to najneskôr v deň nastúpenia do pracovného pomeru. O prípadných zmenách v Programe Centra sa komunikuje na pracovných poradách a v prípade vykonania zmeny sú deti, rodičia, mladí dospelí alebo iné dotknuté fyzické osoby, o zmene Programu Centra včas informovaní.

Spôsob oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s Programom Centra – pobytové opatrenia

Pri prijatí maloletého dieťaťa do Centra je prítomný sociálny pracovník a vychovávateľ, respektíve aj psychológ, ktorí s Programom Centra oboznámia dieťa, rodiča dieťaťa alebo osobu ktorá sa osobne stará o dieťa. Ak pri prijatí dieťaťa do Centra nie je prítomný rodič alebo osoba ktorá sa osobne stará o dieťa, je s Programom Centra oboznámená ihneď pri prvom kontakte s Centrom. Po oboznámení sa s Programom Centra je vyhradený priestor na kladenie prípadných doplňujúcich otázok, respektíve vysvetlenie jednotlivých častí Programu Centra. Dieťa sa s Programom Centra začne oboznamovať ihneď od jeho umiestnenia v Centre. Dieťa sa prostredníctvom sociálneho pracovníka a vychovávateľa postupne zoznamuje s prostredím Centra ako aj deťmi, ktoré sú v ňom umiestnené. Vzhľadom na rozsah informácií je oboznamovanie sa realizované postupne a prostredníctvom osobného rozhovoru sú dieťaťu primerane veku a vyspelosti objasnené všetky súčasti Programu Centra, osobitne ciele a zámer programu, práva, povinnosti, výchovné prostriedky. Počas osobného rozhovoru dbáme na vytváranie atmosféry bezpečia, dôvery, s cieľom minimalizovať stres dieťaťa a eliminovať nežiadúce negatívne stavy v prežívaní novej situácie. V prípade, že je dieťa prijaté do Centra vo večerných alebo

nočných hodinách, sú zabezpečené bezodkladné úkony súvisiace s umiestnením dieťaťa a dieťa je s Programom Centra oboznámené nasledujúci deň.

V prípade prijatia dieťaťa do Centra na základe Dohody s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, je súčasťou Dohody plán vykonávania opatrení pobytovou formou, tiež podmienky poskytnutia osobného vybavenia (ak je dieťa do Centra prijaté bez osobných vecí), spôsob zabezpečenia povinnej školskej dochádzky alebo prípravy na povolanie, úhrada za poskytnutú starostlivosť v Centre, úhrada za zvýšené výdavky (napr. zdravotná starostlivosť), spôsob zabezpečenia zdravotnej starostlivosti a úschovu cenných vecí dieťaťa. Podmienky stanovené v tejto Dohode sú vysvetlené aj dieťaťu (primerane k veku a rozumovej vyspelosti). Centrum v spolupráci s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa o dieťa osobne stará a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pripraví plán vykonávania opatrení pobytovou formou. Do plánovania je zahrnuté aj dieťa, ak to jeho vek a rozumová vyspelosť umožňuje. Zmeny v plánoch sú podmienené informovaným súhlasom rodiča alebo osoby, ktorá sa o dieťa osobne stará a sú objasnené aj dieťaťu. V prípade, že Dohodu s Centrom uzatvára iba jeden z rodičov, Centrum má za to, že rodičia sa na vykonávaní opatrení dohodli. V prípade, že sa rodičia nedohodli a Centrum sa o tejto skutočnosti dozvie od druhého rodiča, a ten nebude súhlasiť s vykonávaním opatrením pre dieťa, požiada ho o zaslanie písomného nesúhlasu s vykonávaním opatrení, ktoré je dôvodom na skončenie vykonávania opatrení.

Spôsob oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s Programom Centra – ambulantné a terénne opatrenia

Klienti Centra, pre ktorých sú vykonávané opatrenia ambulantnou a terénnou formou sa s Programom Centra oboznamujú na prvom stretnutí, kde ich s Programom Centra oboznámi sociálny pracovník. Po oboznámení sa s Programom Centra je vyhradený priestor na kladenie prípadných doplňujúcich otázok, respektíve vysvetlenie jednotlivých častí Programu Centra. Oboznámenie sa s Programom Centra plnoleté fyzické osoby potvrdia svojím podpisom. V rámci oboznamovaní sa s Programom Centra sa primerané použijú aj postupy, ktoré sú opísané v bode „Spôsob oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s Programom Centra – pobytové opatrenia“.

L. Opis odborných metód práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra

Pobytová forma

Centrum pri vykonávaní opatrení pobytovou formou využíva viaceré odborné metódy, techniky a postupy spoločenských vied, prostredníctvom ktorých dosahuje ciele pri vykonávaní opatrení. Centrum zabezpečuje pomoc dieťaťu a jeho rodine vykonávaním opatrení, najmä sociálnej práce, psychologickej pomoci a starostlivosti, diagnostiky, špeciálno-pedagogickej starostlivosti a výchovy. Za účelom dosiahnutia stanovených cieľov odbornej práce, sa vhodne a účelne kombinuje vykonávanie opatrení a jednotlivých poznatkov spoločenských vied a poznatkov o stave a vývoji sociálno-patologických javov v spoločnosti tak, aby prostredníctvom uceleného a konzistentného súboru odborných činností boli naplnené stanovené ciele. Ak je na dosiahnutie účelu vykonávania opatrení pobytovou formou potrebné vykonávať opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou, Centrum tieto opatrenia vykonáva v rámci vykonávania opatrení pobytovou formou. Centrum podľa § 45 ods. 8 zákona č. 305/2005 Z. z. zabezpečuje plnenie svojho účelu podľa § 45 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z., a to najmä vykonávaním sociálnej práce, psychologickej pomoci a starostlivosti, výchovy, špeciálno-pedagogickej starostlivosti, diagnostiky a ďalších odborných činností zodpovedajúcich účelu Centra a utvára podmienky na ďalšie činnosti v ustanovenom rozsahu. V rámci vykonávania jednotlivých odborných činností, Centrum vykonáva:

1) Metódy v sociálnej práci

Centrum pri práci s klientom využíva najmä metódy a techniky ako pozorovanie, rozhovor a motivačný rozhovor, zber a analýza informácií, anamnéza, sociálna diagnostika, sociálne poradenstvo, distribúcia, klarifikácia, ventilácia, hranie rolí, konfrontácia, povzbudzovanie, interpretácia, persuázia, abreakcia, sumarizácia, prípadová konferencia resp. rodinná konferencia. Voľba jednotlivých metód a techník závisí od individuálnych potrieb dieťaťa, rodiny a situácie v rodine. V rámci výkonu sociálnej práce má kľúčové postavenie sociálny pracovník Centra, ktorý vo vzťahu k dieťaťu vykonáva najmä činnosti smerujúce k podpore, udržaniu, obnove a sprostredkovaniu kontaktov dieťaťa s jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa o dieťa osobne stará, alebo inou dieťaťu blízkou osobou. Vykonáva opatrenia zamerané na úpravu rodinných pomerov v prirodzenom rodinnom prostredí dieťaťa, pozoruje správanie detí počas kontaktov detí s biologickou rodinou, vypracováva sociálne správy

o dieťaťa a poskytuje poradenstvo. Vede spisovú dokumentáciu dieťaťa a v súčinnosti s inými odbornými zamestnancami pripravuje dieťa na účely náhradnej rodinnej starostlivosti, zúčastňuje sa na súdnych pojednávaniach, spolupracuje s ostatnými členmi odborného tímu v Centre a spracováva údaje súvisiace s výkonom opatrení. Pri prijíme dieťaťa do Centra zabezpečuje administratívne úkony a koordinuje komunikáciu zainteresovaných osôb a realizuje úkony spojené so správou majetku dieťaťa. Vo vzťahu k biologickým rodinám detí a osobám, ktoré sa o dieťa osobne starajú poskytuje sociálne poradenstvo, napomáha pri prekonávaní krízových situácií, realizuje návštevy v prirodzenom prostredí rodín, pozoruje vzájomne vzťahy detí s ich biologickou rodinou a širšou rodinou a participuje na procese sanácie rodiny a poskytuje poradenstvo. Vo vzťahu k ostatným kompetenciám a činnostiam pri výkone opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately participuje s ostatnými zainteresovanými inštitúciami ako je napr. obec, vyšší územný celok, akreditovaný subjekt, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, resp. náboženskými spoločnosťami a ďalšími právnickými osobami a fyzickými osobami pri koordinácii výkonu jednotlivých opatrení.

V rámci individuálnych foriem odbornej práce, pokiaľ to je možné, Centrum nadviaže spoluprácu s rodinou dieťaťa ešte pred jeho príchodom do Centra, a to s cieľom uľahčenia situácie, získania relevantných anamnestických údajov a poskytovaní informácií a nadviazania kontaktu. Po príchode dieťaťa do Centra sa do dvoch týždňov od prijatia dieťaťa do Centra zvolá prípadová konferencia, začína sa proces diagnostiky a plánovania, nadväzovania odbornej spolupráce s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa o dieťa osobne stará, alebo inými blízkymi osobami a dieťaťu sa poskytuje pomoc a podpora uľahčenia adaptácie na podmienky Centra. Následne dochádza k realizácii odborných intervencií, ich verifikácií, resp. voľbu ďalších intervencií. Metódy, techniky a postupy sociálnej práce sa volia a uplatňujú vždy v závislosti od potreby a povahy vzniknutej situácie a potreby. Sociálna diagnostika je realizovaná sociálnym pracovníkom Centra. Sociálnu diagnostiku môže sociálny pracovník vykonávať v spolupráci s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. V rámci sociálnej diagnostiky sa zberajú základné anamnestické údaje o dieťaťi, jeho rodine, vzťahových väzbách, dôvodoch umiestnenia v Centre a pod. Cieľom sociálnej diagnostiky je zhromaždenie relevantných anamnestických údajov, najmä za účelom tvorby individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, vrátane čiastkových plánov a nastavenia postupov odbornej práce. V rámci sociálnej diagnostiky sa využíva najmä rozhovor, pozorovanie, sociálne škály, dotazník, anamnéza, ekomapa, zber údajov

a prípadová konferencia. Plánovanie/vyhodnocovanie sa vykonáva s cieľom hľadania vhodných a efektívnych riešení situácie klienta. Plánovanie obsahuje stanovenie cieľov a čiastkových cieľov, termíny ich plnenia, voľby metód práce, ktoré sa v pravidelných intervaloch priebežne, resp. celkovo vyhodnocujú. Na procese plánovania a vyhodnocovania sú účastní v kooperácii aj zamestnanci Centra, osoby pre ktoré sú vykonávané opatrenia, ako aj ostatné spolupracujúce inštitúcie. V rámci odbornej starostlivosti sa poskytuje sociálne poradenstvo, ktoré poskytuje komplexnejšie možnosti riešenia prípadu, resp. zmiernenia negatívnych návykov alebo spôsobov správania, za účelom začlenenia sa do spoločenského rámca. Poradenstvo je zamerané na obnovenie, zmiernenie alebo zlepšenie sociálneho stavu, v ktorom sa dieťa alebo rodina nachádza. Východiskovým bodom pre sociálne poradenstvo je stanovenie objektívnej sociálnej diagnózy.

V rámci skupinových aktivít pristupujeme najmä k aktivitám s preventívnym charakterom alebo zameraním, zväčša v menších sociálnych skupinách. Aktivity sú prispôbené veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa, realizujú sa formou stretnutí skupiny s cieľom diskusie, prevencie sociálno-patologických javov, rozvoja sociálnych zručností, zdieľania životných skúseností, zhodnotenia svojho prežívania a správania alebo poradenstva ku konkrétnemu problému.

Sociálna práca s rodinou dieťaťa je zameraná najmä na podporu, obnovu a udržanie kontaktov dieťaťa s biologickou rodinou, poradenský rozhovor, sprevádzanie rodiny napr. pri vybavovaní úradných záležitostí (najmä v kontexte plnenia stanovených úloh v plánoch), poskytnutie sociálneho poradenstva, vykonávania opatrení smerujúcich k sanácii rodinného prostredia. V rámci práce s rodinou dieťaťa sociálny pracovník kontaktuje a navštevuje biologickú rodinu dieťaťa a jemu blízke osoby. V prípade potreby vykonáva pri týchto stretnutiach pozorovanie alebo monitoring, najmä za účelom pomoci pri odstránení príčin, ktoré boli dôvodom k vyňatiu dieťaťa z prirodzeného rodinného prostredia a zhodnotenia úrovne poskytovanej starostlivosti, hygieny prostredia a pod. Pozorovanie sa uskutočňuje pri osobných návštevách a monitoring zas za účelom zhodnotenia poskytovanej starostlivosti, hygieny a pod. Ak to situácia v rodine vyžaduje, môžu poskytnúť súčinnosť aj ostatní členovia odborného tímu Centra. Po ukončení pobytu dieťaťa v domácom prostredí, sociálny pracovník v súčinnosti s odborným tímom Centra a vychovávateľom zhodnotí vplyv návštevy na dieťa. Pri práci s rodinou, okrem jej zapojenia do prípadových konferencií, Centrum realizuje aj rodinné konferencie, ktorých sa zúčastnia zamestnanci

odborného tímu Centra, dieťa (primerane podľa veku a rozumovej vyspelosti), rodina dieťaťa vrátane širšej rodiny a blízkych osôb, zástupca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obce, resp. iných osôb, ktoré môžu pomôcť pri riešení situácie dieťaťa a jeho rodiny. Rodinné konferencie sa organizujú za účelom aktivizácie vnútorných schopností a zdrojov, plánovania, návratu dieťaťa do biologickej rodiny, zabezpečenia plnenia elementárnych funkcií rodiny, problémov bývania, rozvoja rodičovských zručností, eliminácie negatívnych prejavov správania a pod. Pri podpore osamostatnenia sa mladých dospelých, ktorí zotrávajú v Centre po dosiahnutí plnoletosti, sociálny pracovník poskytuje mladým dospelým sprevádzanie pri riešení úradných záležitostí, poskytuje podporu a poradenstvo, napomáha s hľadaním bývania a s plnením úloh stanovených v pláne osamostatnenia sa.

2) Metódy v psychológii

V Centre sú využívané psychodiagnostické testy a metódy ako najmä pozorovanie, rozhovor, zber anamnestických údajov, analyzovanie spontánnych produktov, spontánne kresby. Z testových metód sa využívajú štandardizované metodiky ako sú výkonové testy (jednodimenzionálne i komplexné testy inteligencie), osobnostné testy (projektívne metódy – verbálne i grafické k posúdeniu hlbších emocionálnych rovín v štruktúre osobnosti a taktiež k analýze rodinných interakcií a interpersonálnych vzťahov, uni/multidimenzionálne dotazníky k posúdeniu základných osobnostných charakteristík, sebaopisovacie dotazníky a škály, škály na zisťovanie rodinnej atmosféry a pod.). Centrum vykonáva psychologickú diagnostiku dieťaťa, preventívne aktivity a tiež individuálne a skupinové stretnutia detí so psychológom. Psychológ poskytuje psychologické poradenstvo dieťaťu a jeho rodine a mladému dospelému a po umiestnení dieťaťa v Centre realizuje psychologické intervencie, a to s cieľom zvládnutia novej situácie a plynulejšej zmeny v živote dieťaťa v kontexte na nové prostredie. K odbornej činnosti psychológa tak o. i. je, dieťa naladiť na ďalšiu spoluprácu a pomôcť mu zorientovať sa v situácii a zozbierať ďalšie informácie o samotnom dieťati a jeho rodine, blízkych osobách ako aj k dôvodom umiestnenia v Centre. Psychologické poradenstvo (individuálne alebo skupinové) je zamerané najmä na navodenie žiadúcich zmien v prežívaní a v správaní dieťaťa či dospelaj osoby, napr. po traumatickej skúsenosti v rodine. Psychológ Centra sa spolupodieľa na vypracovaní individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa a výchovného plánu najmä formou odborných rád, konzultácií a postrehov, ktoré získal napr. z vlastného pozorovania, odbornej činnosti, vývinových charakteristík a individuálnych daností dieťaťa.

Ak je to vhodné a účelné stanoví pre ďalšiu prácu s dieťaťom vhodné odporúčania k prístupu k dieťaťu a k spôsobom riešení jeho problémov a rozvíjania osobnosti a pod. Psychológ participuje aj v procese sanácie rodinného prostredia dieťaťa, primárne sleduje a vyhodnocuje vzájomné interakcie a participuje tiež na príprave dieťaťa na návrat do jeho prirodzeného prostredia, resp. v rámci prípravy na osamostatnenie.

Individuálne odborné činnosti psychologickkej starostlivosti:

- Psychologická diagnostika - jej účelom je posúdenie aktuálneho psychického stavu dieťaťa po prijatí do Centra. V rámci psychologickkej diagnostiky sa vykonáva aj opakovaná odborná psychodiagnostika, najmä ak je u dieťaťa pozorovaná zmena psychického a emočného stavu. Psychológ Centra vykonáva psychologickú diagnostiku prostredníctvom štandardizovaných psychologických testov a projektívnych metódik, ktoré sú zamerané na zisťovanie aktuálnej úrovne rozumových schopností, charakteristiku osobnostných vlastností a správania maloletého dieťaťa. Na základe psychologickkej diagnostiky je psychológom vypracovaná správa, ktorá o. i. obsahuje podklady a odporúčania vedenia ďalšej odbornej práce, ako aj podklady potrebné k vypracovaniu individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa.
- Psychologické poradenstvo – psychológ individuálnou formou poskytuje dieťaťu a jeho rodičom alebo osobám, ktoré sa o neho osobne starajú odbornú psychologickú starostlivosť, primárne s cieľom rozvoja ich zdravého osobnostného vývinu a psychického stavu, eliminácie vyskytujúcich sa negatívnych javov v správaní, prežívaní situácií a pod. Poradenstvo je zamerané najmä na podporu sebareflexie, správania, dôsledkov správania, sebauvedomovania sa a zvládania impulzov, emócií a pod. V rámci psychologického poradenstva, Centrum vykonáva aj poradenstvo pre rodičov alebo osoby, ktoré majú dieťa zverené do osobnej starostlivosti, pričom jeho primárnym cieľom je najmä podpora zvládania krízových a negatívnych životných situácií tak, aby dochádzalo ku korekciám a eliminácii negatívnych prejavov v správaní a prežívaní.
- Krízová intervencia – je zameraná najmä na riešenie a pomoc v situácii po umiestnení dieťaťa do Centra (adaptácia) ako aj pomoc so zvládaním prispôbenia sa novej situácii. Krízová intervencia sa vykonáva aj v prípadoch, ak dochádza k zmenám psychického a emočného stavu, náhlym zmenám v živote dieťaťa, ktoré sú stresujúce a zaťažujúce a môžu vyvolať vznik iných porúch v správaní.

Skupinové odborné činnosti psychologickej starostlivosti:

- Sociálno-psychologický tréning - za účelom zlepšenia sebareflexie, komunikácie a sebavedomia a pod.
- Psychologické poradenstvo skupinovou formou, zamerané primárne na systém spätných väzieb ostatných členov skupiny, sebareflexie, sebavyjadrenia a náhľadu na emočné prežívanie, diskusie k prevládajúcim individuálnym témam s cieľom k progresu na zvládanie záťažových a stresových situácií . V rámci poradenstva sa využívajú techniky sociálno-psychologického výcviku, a to podľa mentálnej, fyzickej ako i emočnej disponibility dieťaťa. Skupinové poradenstvo sa zameriava napr. na rozvoj sociálnych zručností, emočných zručností, prípravy na osamostatnenie a pod.

3) Metódy špeciálnej pedagogiky

V Centre sa osobitná pozornosť venuje deťom s problémami učenia, s poruchami správania a s poruchami správania v krízových životných situáciách. Špeciálnopedagogické metódy práce sú zamerané aj na orientačnú špeciálnopedagogickú diagnostiku týkajúcu sa úrovne:

- osvojených vedomostí, poznatkov z rôznych oblastí, ich štruktúra a trvácnosť,
- schopnosti orientovať sa v realite,
- vývinu reči - primeranosti celkového rečového prejavu, nápadnosti v reči, nesprávnej výslovnosti hlások, narušeníu zvuku alebo plynulosti reči,
- komunikácie a schopnosti nadviazať a udržať komunikáciu rôznymi spôsobmi,
- motoriky, primárne úroveň hrubej a jemnej motoriky, grafomotoriky,
- funkčnosti zmyslových orgánov - funkčnosť a využívanie zraku, sluchu, hmatu, čuchu, lateralita,
- návykov a zručností - hygienické návyky, sebaobslužné činnosti, pracovné a sociálne zručnosti,
- správania sa a adaptácie v rôznych typoch sociálnych prostredí.

Špeciálny pedagóg odborné činnosti vykonáva formou individuálnych a skupinových intervencií. Pri individuálnych formách výchovy a vzdelávania poskytuje vychovávateľom odbornú pomoc a konzultácie. Vypracováva odborné odporúčania pedagogických postupov a participuje na tvorbe individuálneho výchovného plánu dieťaťa. Zároveň spolupracuje so školskými zariadeniami, pripravuje podklady k odborným vyšetreniam a konzultuje výsledky odborných vyšetrení, poskytuje ďalšie odporúčania v prístupe ku dieťaťu. V rámci špeciálno - pedagogických činností sa využívajú odborné metódy ako exercifikácia

(cvičenie, precvičovanie pozitívnych typov správania), exemplifikácia (príkladovanie, poskytovanie vhodných príkladov), klarifikácia (objasňovanie, vysvetlením presvedčiť), fixácia (upevňovanie, upevňovanie postojov a správania), persuázia (presvedčovanie, argumentmi presvedčiť), laudácia (pochvala, pochvala za pozitívne správanie), kogerácia (donucovanie, silou potlačiť negatívne správanie), premiácia (odmeňovanie, posilňovanie pozitívnych postojov), exprobiácia (vyčítovanie, vyčítaním ovplyvňovať), inovácia (obnovenie, obnovenie pozitívnych typov správania).

4) Metódy výchovnej činnosti

V Centre sa zameriavame na rozvíjanie, posilňovanie a upevňovanie zručností v sociálnej, spoločenskej, hygienickej a komunikačnej oblasti. Vo výchove sa ďalej zameriavame na posilňovanie miery samostatnosti detí, základy finančnej gramotnosti, pracovných návykov, všeobecnej spoločenskej orientácie, tímovej spolupráce, výchovy k hodnotám, sebauvedomenia sa a pod. Výchova sa na samostatných skupinách realizuje prostredníctvom cielených aktivít, ako aj prirodzene na základe elementárnych vzorcov správania a spätnej väzby zo strany zamestnancov Centra. Tak ako aj iné odborné činnosti, aj výchova je realizovaná plánovane. Plán výchovnej práce s dieťaťom vypracuje vychovávateľ za účasti dieťaťa, pričom vypracovanie plánu je prispôsobené k veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa. Výchovné činnosti v Centre sú prispôsobené aj jej vekovému zloženiu, ktoré je zväčša rôznorodé. V rámci výchovnej činnosti sú realizované činnosti individuálnou aj skupinovú formou. Základným účelom výchovy a vzdelávania je rozvoj hodnôt, znalostí, postojov, zručností a je postavená na pilieroch a princípoch humanizácie výchovy, t. j. priblíženie výchovy k ľudskej prirodzenosti a rozvoj osobnosti vo všetkých schopnostiach a predpokladoch. Humanistický prístup vo výchove je charakteristický v oblastiach ako úcta k osobnosti dieťaťa, uznanie jeho hodnoty, ktorá si zasluhuje pozornosť a dôstojnosť bez ponížovania, posmechu, zastrášovania, a to aj ak sa dieťa previnilo alebo neuspelo. Procesu výchovy prebieha vo všetkých prvkoch systému výchovy a humanizácia má preto dimenziu vzťahovú (zmena postoja k dieťaťu ako k subjektu vlastného rozvoja), cieľovú (smerovanie výchovy a vzdelávania), obsahovú (iná štruktúra obsahu výchovy a vzdelávania) a procesnú (úprava podmienok a prostriedkov výchovy a vzdelávania). Cieľom výchovy v podmienkach Centra je napomáhať rozvoju osobnosti dieťaťa, pozitívnych vlastností, individuálnych predpokladov a psychickej, fyzickej, sociálnej a duchovnej stránky. Za účelom aktivizovania detí k výchovnej činnosti sa využívajú tiež metodické prístupy didaktických hier, inscenačné a situačné metódy, tvorivé hry. Výchovnú a vzdelávaciu

činnosť na jednotlivých skupinách vykonáva vychovávateľ, ktorý v oblasti výchovy úzko spolupracuje aj s odborným tímom Centra. Vychovávateľ skupiny sa primárne zameriava na posilňovanie sebaobslužných zručností a návykov, úroveň hry, úroveň hygieny, úroveň správania, adaptáciu, sociálne vzťahy s rovesníkmi a postavenie dieťaťa v kolektíve, vzťahu k autoritám a pravidlám, kolektívnym a individuálnym aktivitám v rámci skupiny a poskytuje pomoc s prípravou na vyučovanie a pod. Výchovné pôsobenie v Centre je realizované najmä prostredníctvom metódy povzbudzovania, objasňovania, vysvetľovania, presvedčovania, besedy, osobnostného príkladu, stanovovania pravidiel rozhovoru a motivačného rozhovoru, pozorovania, modelových situácií, nácvikov, hrania rolí, konfrontácie, pochvaly, pozitívneho príkladu a pod. V rámci výchovného procesu sa uplatňuje aj metóda sankcie, avšak s vylúčením telesných trestov a trestov, ktoré sa dotýkajú ľudskej dôstojnosti. Účelom sankcie je uvedomenie si, že sankcia je prirodzeným následkom negatívnej činnosti. Dôležitým faktorom realizácie výchovnej činnosti je aj dodržiavanie a akceptovanie denného harmonogramu činností, prostredníctvom ktorého sa usmerňuje organizácia činností a aktivít na samostatných skupinách. Prostredníctvom denného harmonogramu sa v rámci výchovnej činnosti posilňuje pozitívny vplyv na súdržnosť skupín ako aj sebadisciplínu. Obsahom harmonogramu činností je najmä vytvorenie priestoru pre odpočinok, voľnočasové a individuálne aktivity, záujmové, kultúrne a spoločné aktivity a pod.

Ambulantná a terénna forma:

Jednotlivé intervencie pri výkone opatrení ambulantnou a terénnou formou Centrom sú vykonávané etapovite; v piatich etapách (úvodná → diagnostická → intervenčná → evaluačná → záverečná). Jednotlivé etapy pri výkone konkrétnych opatrení majú svoje obsahové zameranie a vzájomne na seba nadväzujú. V prvej etape sa realizuje kontakt zamestnanca Centra so zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za účelom získania informácií a organizácie spolupráce. V druhej etape realizujeme úvodné stretnutie s klientom/klientmi, počas ktorého je predstavený Program Centra a postupy odbornej spolupráce. V rámci tejto etapy prebiehajú stretnutia za účelom získania anamnestických údajov a informácií. V tretej etape sa realizujú odborné intervencie v zmysle jednotlivých opísaných metód a postupov. V štvrtej etape sa rekapitulujú/konzultujú jednotlivé stretnutia a priebežne sa vyhodnocujú. V prípade potreby sa pracuje na ďalšom posilňovaní prijímaných zmien, a posilňuje sa vnímanie potrieb dieťaťa a rodiny. V piatej etape dochádza k ukončovaniu spolupráce a vypracovaniu

záverečnej správy. Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na seba nadväzujú a vzájomne sa podmieňujú. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (Úrad práce sociálnych vecí a rodiny) si v Centre môže zabezpečiť vykonávanie opatrení ambulantnou formou a terénnou formou podľa § 73 ods. 6 písm. b) a c) zákona č. 305/2005 Z. z. v rámci programov Poradenstvo I., Poradenstvo II. a Výchovné opatrenia, keďže Centrum vykonáva opatrenia podľa § 11 ods. 2 písm. a) až c), § 11 ods. 3 písm. b) bod 1 až 4, § 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z. a opatrenia podľa § 37 ods. 2 písm. zákona č. 36/2005 Z. z. Centrum pri práci s klientom pri výkone opatrení ambulantnou a terénnou formou v sociálnej práci využíva najmä metódy a techniky ako pozorovanie, rozhovor a motivačný rozhovor, zber a analýza informácií, anamnéza, sociálna diagnostika, sociálne poradenstvo, krízová intervencia, distribúcia, klarifikácia, ventilácia, hranie rolí, konfrontácia, povzbudzovanie, interpretácia, persuázia, abreakcia, sprevádzanie, sumarizácia, prípadová konferencia resp. rodinná konferencia. V psychológii najmä psychologická diagnostika, psychologické poradenstvo, rozhovor, projektívne metódy – verbálne i grafické, uni/multidimenzionálne dotazníky k posúdeniu základných osobnostných charakteristík, sebaposudzovacie dotazníky a škály, škály na zisťovanie rodinnej atmosféry, krízová intervencia, psychodiagnostika, edukácia, ventilácia, povzbudenie, klarifikácia, konfrontácia, pozorovanie, zisťovanie, sociometria, krízová intervencia. Voľba jednotlivých metód a techník záleží od individuálnych potrieb dieťaťa, rodiny a situácie. Výkon jednotlivých opatrení je vykonávaný nasledovne:

§ 11 ods. 2 písm. a) zákona č. 305/2005 Z. z. - dieťaťu a jeho rodičom poskytnúť alebo sprostredkovať sociálne poradenstvo:

Cieľ: Dieťaťu a jeho rodičom poskytnúť sociálne poradenstvo pri rozvode. K špecifickým cieľom patrí poskytnutie odbornej pomoci pri prekonávaní obdobia rozvodu a s tým spojenej náročnosti situácie, pomoc a podpora pri riešení vzniku zásadných otázok týkajúcich sa novej situácie spojenej s rozvodom, pomoc a podpora pri obnove narušených vzájomných vzťahov, pomoc a podpora pri obnove a budovaní vzťahu rodičov s dieťaťom, pomoc a podpora pri plnení rodičovských práv a povinností, pomoc a podpora pri vybavovaní úradných náležitostí, resp. komunikácii s inštitúciami, pomoc a podpora posilnenia vzájomnej sebadôvery, pomoc a podpora smerujúca k eliminácii a predchádzaniu vzniku negatívnych vplyvov na dieťa spojených s rozvodom.

Obsahové zameranie: Zmiernenie alebo odstránenie negatívnych dôsledkov rozvodu na dieťa a rodinu a napĺňanie záujmov dieťaťa prostredníctvom sociálneho poradenstva,

zameraného najmä na pomoc rodine pri osvojovaní si nových modelov jej fungovania, prekonávania ťažkých životných situácií v období rozvodu, aktivizovania jej vnútorných zdrojov na riešenie situácie tak, aby bolo vytvorené prostredie, ktoré negatívne neovplyvní zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin dieťaťa, ako aj bezpečnosť prostredia a nebude neprimerane ovplyvňovať výkon rodičovských práv a povinností. Odborná pomoc prebieha terénnou alebo ambulatnou formou, alebo kombináciou týchto foriem.

Metódy odbornej práce: Sociálne poradenstvo, v rámci ktorého sa využívajú metódy objasňovania, sprevádzania, povzbudenia, posilnenia, sprevádzania, nácviku, modelovania, hrania rolí, facilitácie, usmerňovania, klasifikácie, verifikácie a pod. Voľba jednotlivých metód záleží od individuálnych potrieb rodiny a situácie v rodine. V rámci výkonu opatrenia sa realizuje sociálne poradenstvo, ktoré je obsahovo zamerané na riešenie problémových a sporných situácií v rodine, prispôsobeniu sa a akceptovaniu novej situácie spojenej s rozvodom. V rámci poradenstva sa o. i. koncentruje pozornosť aj na dôležitosť nastavenia efektívnej komunikácie, akceptovanie záujmov dieťaťa, obnovovanie narušených vzťahov, elimináciu negatívnych vplyvov na dieťa spojených s rozvodom a komplexnejším možnostiam hľadania a realizovania riešenia situácie, resp. zmiernenie jej negatívnych dôsledkov, primárne za účelom začlenenia sa do spoločenského rámca a obnovy elementárnych funkcií rodiny. V prípade potreby je klient sprevádzaný pri komunikácii s ostatnými inštitúciami.

Personálne zabezpečenie: Sociálny pracovník. Kontakt s klientom je realizovaný prostredníctvom dvoch zamestnancov (vždy dvojica sociálny pracovník/sociálny pracovník, resp. asistent sociálnej práce).

Forma práce: Ambulantná/terénna

§ 11 ods. 2 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z. - rodičom dieťaťa odporučiť psychologickú pomoc v záujme obnovy manželského spolužitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu na dieťa:

Cieľ: Psychologická pomoc rodičom v záujme obnovy manželského spolužitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu na dieťa. K špecifickým cieľom patrí viesť rodičov k efektívnej a konštruktívnej komunikácii, ktorá smeruje k hľadaniu konkrétnych riešení alebo alternatív, ktoré môžu smerovať k obnove manželského spolužitia alebo zmierneniu dopadov rozpadu manželstva na dieťa a rodiča. Poradenstvo sa fokusuje na spracovanie hnevu, elimináciu konfliktov, spracovanie pocitov krivdy, odporu, podvedenia a posilňuje a aktivizuje vnútorné schopnosti rodiča k využívaniu potenciálu vlastných

zdrojov pri hľadaní riešení, zodpovednosti, modifikácii prejavov správania, čím zároveň predchádza nepriaznivým vplyvom a dopadom rozvodu na dieťa a rodičov.

Obsahové zameranie: Zmiernenie negatívnych dôsledkov rozvodu na rodinu prostredníctvom psychologického poradenstva, zameraného primárne na edukácia rodičov v oblasti prežívania dieťaťa na rozvod rodičov, podporu komunikácie a spolupráce obidvoch rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností, akceptáciu situácie a hľadanie riešení, ktoré by mohli smerovať k obnove manželského spolužitia alebo obnove konštruktívnej spolupráce a komunikácie aj po rozvode manželstva. Za týmto účelom sa analyzujú vzniknuté problémy a situácie, zisťujú a komunikujú sa ich príčiny a ich charakter, poskytuje sa krízová intervencia, ak to situácia na strane rodiča vyžaduje.

Metódy odbornej práce: Najmä psychologické poradenstvo, v rámci ktorého sa využívajú metódy ako rozhovor, psychologická diagnostika, projektívne metódy – verbálne i grafické k posúdeniu hlbších emocionálnych rovín v štruktúre osobnosti, a taktiež k analýze rodinných interakcií a interpersonálnych vzťahov, uni/multidimenzionálne dotazníky k posúdeniu základných osobnostných charakteristík, sebaopisovacie dotazníky a škály, škály na zisťovanie rodinnej atmosféry, krízová intervencia, psychodiagnostika, brainstorming, rozhovor, pozorovanie, posilnenie konštruktívnej komunikácie, pozorovanie, hranie rolí, ventilácia. Psychologické poradenstvo sa vykonáva individuálnou aj párovou formou. Voľba jednotlivých metód závisí od individuálnych potrieb rodiny a situácie v rodine. V rámci výkonu opatrenia sa realizuje psychologická intervencia, a to najprv individuálne a následne sa prizýva k párovej spolupráci. V rámci poradenstva sa o. i. koncentruje pozornosť aj na dôležitosť efektívnej komunikácie, hľadanie vzniku problémov a možnosti ich konštruktívnych riešení, porozumeniu problematike, adaptácii sa na situáciu, spracovaniu emócií, napätia, poníženia a ich uvoľňovaniu. Prostredníctvom psychologických metód je potrebné dospieť k ochote zmeny postojov a tieto zmeny následne prijímať za účelom emočnej stabilizácie, vnímania a akceptovania záujmov a potrieb dieťaťa, konštruktívnej spolupráci pri uplatňovaní rodičovských práv a povinností. V prípade emočných výkyvov, nespracovaní podnetov a impulzov je vykonaná krízová intervencia s cieľom upokojenia situácie a jej ďalšieho riešenia.

Personálne zabezpečenie: Psychológ.

Forma práce: ambulatná/teréna

§ 11 ods. 2 písm. c) zákona č. 305/2005 Z. z. - dieťaťu poskytnúť alebo zabezpečiť potrebnú psychologickú pomoc aj po rozvode:

Cieľ: Poskytnúť dieťaťu potrebnú psychologickú pomoc aj po rozvode. K špecifickým cieľom patrí pomoc a podpora pri zvládaní novej situácie, pomoc pri spracovávaní krízových a záťažových situácií, pomoc pri vytváraní priestoru na ventiláciu, pomoc pri zvládaní emócií, pomoc a podpora pri posilňovaní sebavedomia a spracovania traumatizujúcich situácií dieťaťa a pomoc pri identifikovaní jeho potrieb.

Obsahové zameranie: Zmiernenie negatívnych dôsledkov rozvodu na dieťa prostredníctvom odborných psychologických metód, za účelom podpory sebavedomia, spracovania krízových a záťažových situácií, vytváraní priestoru na ventiláciu, zvládania emócií a napĺňaní potrieb.

Metódy odbornej práce: Najmä, psychologická diagnostika, psychologické poradenstvo, rozhovor, projektívne metódy – verbálne i grafické k posúdeniu hlbších emocionálnych rovín v štruktúre osobnosti, a taktiež k analýze rodinných interakcií a interpersonálnych vzťahov, uni/multidimenzionálne dotazníky k posúdeniu základných osobnostných charakteristík, sebaopisovacie dotazníky a škály, škály na zisťovanie rodinnej atmosféry, krízová intervencia, psychodiagnostika, edukácia, ventilácia, povzbudenie, klarifikácia, pozorovanie, zisťovanie, sociometria. V rámci výkonu opatrenia sa zameriavame na výber konkrétnych odborných intervencií, smerujúcich k ventilácii, spracovaniu emócií, podpore sebavedomia, adaptácie sa na situáciu, definovanie si silných a slabých stránok. Psychologické poradenstvo sa fokusuje na uvoľňovania pocitov, emócií, napätia a napĺňanie potrieb dieťaťa. Odborná pomoc je zároveň zameraná na podporu a pomoc smerujúcu k prijatiu zmien (aj v kontexte jednotlivých špecifických zmien) a zvládaniu krízových situácií. V prípade emočných výkyvov, nespracovaní podnetov a impulzov je vykonaná krízová intervencia, s cieľom upokojenia situácie a jej ďalšieho riešenia. Ak to situácia vyžaduje, môžu byť do poradenského procesu prizvaní aj rodičia dieťaťa, najmä s cieľom porozumenia jeho potrebám a nárokom, ich napĺňaniu, podpory efektívnej komunikácie a možnostiam eliminácie negatívnych vplyvov rozvodu a konfliktných situácií na dieťa.

Personálne zabezpečenie: Psychológ.

Forma práce: ambulatná/terénna

§ 11 ods. 3 písm. b) bod 1 zákona č. 305/2005 Z. z. - prispôsobenie sa novej situácii v prostredí podľa § 4 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 305/2005 Z. z.:

Cieľ: Prispôsobenie sa novej situácii, v prirodzenom a náhradnom rodinnom prostredí. K špecifickým cieľom patrí najmä pomoc rodičom/osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa pri zvládaní ich emócií a upokojenie rodinného napätia, zlepšenie komunikácie na úrovni partnerského a rodičovského subsystému, spolupráca s rodinou na eliminácii negatívnych vplyvov, príprava a pomoc pri prijatí zmeny, v ktorej sa rodina ocitla a učiť sa novej situácii v rodine, prispôbiť posilňovanie schopností a možností rodiny.

Obsahové zameranie: Zmiernenie možného negatívneho dopadu novej situácie na rodinu prostredníctvom poskytnutia odbornej pomoci zameranej na stabilizáciu rodinného prostredia. Pomoc so zorientovaním sa v novej situácii a mobilizácia vnútorných schopností členov rodiny. Eliminácia negatívnych vplyvov prostredia na dieťa a rodinu.

Metódy odbornej práce: Najmä anamnéza, diagnóza, plánovanie, pozorovanie, motivačný rozhovor, sociálna diagnostika, poradenstvo (sociálne, resp. aj psychologické), informácia, interview, klarifikácia, ventilácia, povzbudenie, konfrontácia, reflexia, persuázia, sumarizácia, krízová intervencia, prípadová konferencia/rodinná konferencia. Voľba jednotlivých metód závisí od individuálnych potrieb rodiny a situácie v rodine. V rámci výkonu opatrenia sa zameriavame na podporu a pomoc rodine v situáciách odbornými metódami s cieľom prispôsobenia sa novej situácii. Zameriavame na adaptáciu, na proces zmeny, podporu empatie vo vzťahu k potrebám a prežívaniu, posilňuje sa potenciál rodiny, aktivizujú sa jej vnútorné zdroje a schopnosti, poskytuje sa podpora ďalšieho efektívneho fungovania a plnenia účelu rodiny a jej členov.

Personálne zabezpečenie: Sociálny pracovník, ak je to pre dieťa a jeho rodinu vhodné a účelné, aj psychológ. Kontakt s klientom je realizovaný prostredníctvom dvoch zamestnancov (vždy dvojica sociálny pracovník/sociálny pracovník, resp. asistent sociálnej práce alebo sociálny pracovník/psychológ).

Forma práce: Terénna.

§ 11 ods. 3 písm. b) bod 2 zákona č. 305/2005 Z. z. - úprava rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa:

Cieľ: Úprava rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa. K špecifickým cieľom patrí najmä posilňovanie rodičovských kompetencií, posilňovanie komunikácie a vzájomnej podpory, posilňovanie a pomoc oblasti výchovy, pomoc pri udržiavaní bývania klientov, pomoc pri zabezpečení úradných náležitostí, pomoc v oblasti finančnej gramotnosti a udržateľnosti

rodinného rozpočtu, vedenie k vytváraní vhodného a bezpečného prostredia rodiny, vedenie k vhodnému využívaniu voľného času, vedenie rodičov k dôslední v zabezpečení vhodného bývania, stravovania, zdravotnej starostlivosti a plnenia školskej dochádzky deťom.

Obsahové zameranie: Predchádzať, zmierniť alebo eliminovať príčiny ohrozenia dieťaťa a poskytovať rodičom aj dieťaťu pomoc a podporu k zachovaniu rodiny ako celku, najmä prostredníctvom predchádzania prehĺbovania nepriaznivej situácie, ochrany dieťaťa a rodiny pomocou metód vedúcich k úprave rodinných a sociálnych pomerov.

Metódy odbornej práce: Najmä sociálny manažment a sociálne plánovanie, anamnestický rozhovor, rozhovor, sociálna diagnostika, pozorovanie, prípadová konferencia/rodinná konferencia, brainstorming, poradenstvo, odborná psychologická pomoc a poradenstvo (ak to situácia v rodine vyžaduje), metódy posilňovania rodičovských kompetencií, sprevádzanie, hranie rolí, modelovanie, klarifikácia, konfrontácia, ventilácia. Voľba jednotlivých metód závisí od individuálnych potrieb rodiny a situácie v rodine. V rámci výkonu opatrenia sa zameriavame na podporu a pomoc rodine v situáciách odbornými metódami s cieľom úpravy rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa v ich prirodzenom rodinnom a sociálnom prostredí a zahajujeme spoluprácu podľa potrieb rodiny. Primárne posilňujeme jednotlivé kompetencie a funkcie rodiny. Zameriavame sa na podporu a pomoc deťom a rodinám, najmä v oblasti udržiavania a rozvíjania vzájomných väzieb v rodine ako aj v širšom prostredí, rozvoj sociálnych zručností, zlepšenie podmienok v prirodzenom prostredí, eliminácii negatívnych javov a posilneniu kooperácie členov rodiny na riešení problému.

Personálne zabezpečenie: Sociálny pracovník, ak je to pre dieťa a jeho rodinu vhodné a účelné aj psychológ. Kontakt s klientom je realizovaný prostredníctvom dvoch zamestnancov (vždy dvojica sociálny pracovník/sociálny pracovník, resp. asistent sociálnej práce alebo sociálny pracovník/psychológ).

Forma práce: Terénna/ambulantná.

§ 11 ods. 3 písm. b) bod 3 zákona č. 305/2005 Z. z. – podpora riešenia výchovných problémov, sociálnych problémov a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch:

Cieľ: Podpora riešenia výchovných problémov, sociálnych problémov a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch. K špecifickým cieľom patrí eliminácia riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine, eliminácia napätia v medziľudských

vzťahoch, podpora dieťaťa a všetkých členov rodiny zorientovať sa v záťažovej životnej situácii.

Obsahové zameranie: Podpora rodiny v oblasti výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine v medziľudských vzťahoch. Poskytovanie informácií a vedenie k eliminácii problémov, povzbudzovanie členov rodiny pri riešení záťažových životných situácií, poskytnutie pomoci pri skvalitňovaní a budovaní vzájomný vzťahov v rodine, vrátane širšieho rodinného prostredia, pomoc pri objasňovaní jednotlivých funkcií rodiny a jej členov, pomoc pri nesúlade vo výchove a z toho vyplývajúcich nezhôd.

Metódy odbornej práce: Najmä anamnestický rozhovor, rozhovor, sociálna diagnostika, pozorovanie, prípadová konferencia/rodinná konferencia, ventilácia, povzbudenie, konfrontácia, klarifikácia, sociálne poradenstvo, odborná psychologická pomoc a poradenstvo (ak to situácia v rodine vyžaduje), objasňovanie, hranie roli, nácvik sebadisciplíny, pozorovanie, sebaopoznanie. Voľba jednotlivých metód záleží od individuálnych potrieb rodiny a situácie v rodine. V rámci výkonu opatrenia sa zameriavame na podporu a pomoc rodine prostredníctvom odborných metód smerujúcich k účelu podpory riešenia výchovných problémov, sociálnych problémov a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch. Zameriavame sa najmä na zvýšenie povedomia o dôsledkoch správania v kontexte zodpovednosti, pozitívne ovplyvňujeme vzťahy k rodine, autoritám, hodnotovej orientácii a podporujeme aktivity smerujúce k osobnostnému vývinu, životnému štýlu, povinnostiam, sociálnym vzťahom a efektívnemu využitiu času v rámci voľnočasových aktivít. Poradenský proces sa fókusuje na dieťa a rodinu.

Personálne zabezpečenie: Sociálny pracovník, ak je to pre dieťa a jeho rodinu vhodné a účelné aj psychológ. Kontakt s klientom je realizovaný prostredníctvom dvoch zamestnancov (vždy dvojica sociálny pracovník/sociálny pracovník, resp. asistent sociálnej práce alebo sociálny pracovník/psychológ).

Forma práce: Terénna/ambulantná.

§ 11 ods. 3 písm. b) bod 4 zákona č. 305/2005 Z. z. – podpora obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností:

Cieľ: Podpora obnovy a rozvoja rodičovských zručností. K špecifickým cieľom patrí pomoc a podpora pri riešení rodinných a sociálnych problémov, eliminácia disharmonického prostredia, motivovať rodičov k venovaniu pozornosti svojim deťom, podporovať kooperáciu rodičov pri starostlivosti o dieťa, nácvik samoobslužných činností a činností

v domácnosti, rozvíjanie výchovných zručností, hygienických návykov, porozumieť potrebám dieťaťa, pomoc s posilnením rodičovských kompetencií, zlepšenie komunikácie.

Obsahové zameranie: Posilnenie rodičovských kompetencií a zručností v kontexte potrieb dieťaťa, primárne formou nácviku rodičovských zručností, eliminácie negatívnych javov a disharmonického prostredia obnovou alebo podporou rodičovských zručností.

Metódy odbornej práce: Najmä anamnestický rozhovor, rozhovor, pozorovanie, nácvik, prípadová konferencia/rodinná konferencia, brainstorming, edukácia, ventilácia, povzbudenie, klarifikácia, sociálne poradenstvo, odborná psychologická pomoc a poradenstvo (ak to situácia v rodine vyžaduje), objasňovanie, hranie rolí. Voľba jednotlivých metód závisí od individuálnych potrieb rodiny a situácie v rodine. V rámci výkonu opatrenia sa zameriavame na podporu a pomoc rodine prostredníctvom odborných metód smerujúcich k obnove a rozvoju rodičovských zručností. Proces práce s rodinou je primárne založený na vzájomných vzťahoch, ktoré vplývajú na efektívnu a účelnú komunikáciu smerujúcu k ochote prijímať rady smerujúce k očakávaným zmenám, aktivizujú sa vnútorné zdroje a schopnosti ako aj vonkajšie zdroje rodiny tak, aby smerovali k zlepšeniu rodinného prostredia, vzájomnej komunikácie a kooperácie, naplneniu funkcie rodiny a jej subsystémov, posilňuje sa rola a kompetencia rodičov formou nácvikov a ostatných odborných metód.

Personálne zabezpečenie: Sociálny pracovník, ak je to pre dieťa a jeho rodinu vhodné a účelné, aj psychológ. Kontakt s klientom je realizovaný prostredníctvom dvoch zamestnancov (vždy dvojica sociálny pracovník/sociálny pracovník, resp. asistent sociálnej práce alebo sociálny pracovník/psychológ).

Forma práce: Terénna/ambulantná.

11 ods. 3 psím. d) zákona č. 305/2005 Z. z. - poradensko-psychologická pomoc rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách:

Cieľ: Poradensko-psychologická pomoc rodinám so špecifickým problémom a pri krízových situáciách. K špecifickým cieľom (v kontexte jednotlivých situácií) patrí stabilizovať prežívanie, správanie a seba prijatie dieťaťa, učiť rodičov a členov rodiny k akceptácii a podpore dieťaťa v záťažovej situácii spojenej s krízou identity dieťaťa najmä v období dospievania. Stabilizovať prežívanie a správanie dieťaťa v kontexte jeho homosexuálnej sexuálnej orientácie alebo s neistotou v sexuálnej orientácii, so zameraním sa primárne na podporu a akceptáciu dieťaťa zo strany rodiča a rodiny, vytvorenie plánu „coming out“ vo vzťahu k rodine a širšiemu okoliu. Poskytnúť psychologickú pomoc

a podporu rodinám pri závislosti jej člena, so zameraním sa na optimalizáciu fungovania rodiny, vrátane jej subsystémov tak, aby rodina dokázala efektívne zvládať situáciu. Poskytnúť psychologickú pomoc a podporu rodinám, ktorých člen sa vrátil z výkonu väzby alebo trestu odňatia slobody, so zameraním sa na optimalizáciu fungovania rodiny, vrátane jej subsystémov tak, aby rodina dokázala efektívne zvládať a vyrovnávať sa so situáciou. Poskytnúť psychologickú pomoc a podporu rodinám so zdravotne znevýhodneným členom, so zameraním sa na optimalizáciu fungovania rodinného systému, vrátane subsystémov rodiny tak, aby rodina dokázala efektívne zvládať a vyrovnávať sa so situáciou. Poskytnúť psychologickú pomoc a podporu rodinám pri prekonávaní krízy a porozumení krízovej situácie a posilnenie schopností členov rodiny, so zameraním sa na predchádzanie, zmiernovanie a eliminovanie dopadov aktuálnej krízovej situácie a faktorov spôsobujúcich ohrozenie dieťaťa a člena rodiny vplyvom krízovej situácie tak, aby sa rodina v rámci jej fungovania mohla vrátiť do predkrízového stavu. Poskytnúť psychologickú pomoc a podporu rodinám s dieťaťom s poruchami správania, so zameraním sa na podporu a rozvoj.

Obsahové zameranie: V kontexte krízy identity je odborná pomoc zameraná na posilnenie a budovanie sebavedomia a seba prijatia dieťaťa, podporu prežívania dieťaťa, akceptáciu pocitov a správania dieťaťa zo strany rodiny. V kontexte rodiny s dieťaťom s neistou sexuálnou orientáciou alebo homosexuálnou orientáciou je odborná pomoc zameraná na pomoc a podporu zvládania situácie v oblasti sexuálnej orientácie, podporu prežívania, zvládania a spracúvania vlastnej identity, edukáciu a podporu rodičom, primárne v kontexte zamerania sa na akceptáciu člena rodiny s homosexuálnou orientáciou. V kontexte rodiny so závislým členom je odborná pomoc zameraná na percepciu závislosti rodinou, intenzitu narušenia vzťahov a vzťahových väzieb, posilnenie komunikácie a hodnotovej orientácie. V kontexte návratu člena rodiny z výkonu väzby alebo trestu odňatia slobody je odborná pomoc zameraná na porozumenie a adaptáciu do pôvodného prostredia, zhodnotenie vplyvov prostredia (minulých a súčasných), podporu obnovy a budovania vzťahov a reintegrácie sa do spoločnosti. V kontexte zdravotného znevýhodnenia člena rodiny je odborná pomoc zameraná na pomoc pri zvládaní emócií, strachu, rozvoja vzťahových väzieb, rozvíjania a posilňovania výchovných zručností a sebareflexie, nastavovaní nových pravidiel denného režimu rodiny, najmä z dôvodu eliminácie negatívnych prejavov správania, frustrácie a konfliktov. V kontexte krízových situácií v rodine je odborná pomoc zameraná na potrebu preskúmania potrieb členov rodiny a ich napĺňania, verifikáciu a posilnenie silných stránok rodiny, vzťahové väzby, elimináciu napätia, spracovanie záťažových situácií a podporu ich prežívania, akceptáciu názorových odlišností a zaistenie

bezpečného prostredia. V kontexte na poruchy správania dieťaťa je odborná pomoc zameraná na podporu zvládania emócií, foriem a vzorov správania, posilnenie a rozvoj kompetencií, výchovného pôsobenia, rodičovských zručností vo výchove, komunikácie, dodržiavanie nastavených pravidiel (určenie a nastavenie pravidiel, ich dôsledné dodržiavanie), identifikáciu a podporu vnútorných zdrojov rodiny.

Metódy odbornej práce: Najmä, psychologická diagnostika, psychologické poradenstvo, rozhovor, projektívne metódy – verbálne i grafické k posúdeniu hlbších emocionálnych rovín v štruktúre osobnosti, a taktiež k analýze rodinných interakcií a interpersonálnych vzťahov, uni/multidimenzionálne dotazníky k posúdeniu základných osobnostných charakteristík, sebaopisovacie dotazníky a škály, škály na zisťovanie rodinnej atmosféry, krízová intervencia, psychodiagnostika, edukácia, ventilácia, povzbudenie, klarifikácia, konfrontácia, pozorovanie, zisťovanie, sociometria. Voľba jednotlivých metód závisí od individuálnych potrieb rodiny a situácie v rodine. V rámci výkonu opatrenia sa zameriavame na výber konkrétnych odborných intervencií, podporu a pomoc rodine prostredníctvom odborných psychologických metód s cieľom porozumenia problematike, sebarozvoju, adaptácie, definovaniu si silných a slabých stránok rodiny, podpore prežívania prostredníctvom uvoľňovania pocitov, emócií, napätia, prekonávanie prípadného poníženia, hanby a viktimizácie a aktivizovaniu vnútorných schopností riešiť vzniknutú situáciu a eliminovať vznik konfliktných situácií. Odborná pomoc je zároveň zameraná na podporu smerujúcu k zmene postojov a postupné prijatie zmien v kontexte jednotlivých špecifických zmien a krízových situácií.

Personálne zabezpečenie: Psychológ.

Forma práce: ambulatná/terénna

§ 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z.:

Cieľ: Vykonanie odbornej diagnostiky potrebnej na uplatnenie primeraného opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Obsahové zameranie: Sociálna diagnostika a psychologická diagnostika za účelom uplatnenia primeraného opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Odborné stretnutia s klientom prebiehajú terénnou alebo ambulatnou formou, alebo kombináciou týchto foriem. Obsahovo sú zamerané primárne na mapovanie a anamnézu situácie v rodine, schopností jej členov pri riešení problémov, schopností rodiča v oblasti starostlivosti a výchovy a zvládania rodičovských kompetencií, schopností dieťaťa akceptovať authority a dodržiavať spoločensky akceptovateľné vzorce správania.

Metódy odbornej práce: Najmä sociálna diagnostika, psychologická diagnostika, pozorovanie, rozhovor, projektívne metódy, dotazníky, sebaopisovacie dotazníky a škály, evaluácia, anamnestický rozhovor, pozorovanie, klarifikácia, konfrontácia, distribúcia, informácia, interview, reflexia, sumarizácia, prípadová štúdia. Voľba jednotlivých metód závisí od individuálnych potrieb rodiny a situácie v rodine. V rámci výkonu opatrenia sa zameriavame na stanovenie sociálnej a psychologickéj diagnostiky. Sociálna diagnostika sa realizuje na základe informácií zo zdravotnej a rodinnej anamnézy, rozhovorov, osobnej anamnézy jednotlivca a informácií získaných z prirodzeného prostredia. Výsledkom sociálnej diagnostiky je získanie objektívnych informácií o klientovi, na základe ktorých sociálny pracovník stanoví sociálnu diagnózu. Psychologická diagnostika sa realizuje psychológom za účelom zistenia a posúdenia aktuálneho psychického stavu a zistenia rizík, vývinovej úrovne, rozumových schopností, poznávacích schopností, zrelosti/nezrelosti, emocionálnej zložky osobnosti, osobnostných charakteristík, ako aj na možnosti aktivizácie schopností.

Personálne zabezpečenie: Sociálny pracovník a psychológ.

Forma práce: Ambulantná/terénna

§ 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. - uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu:

Cieľ: Poskytnúť rodičom dieťaťa a dieťaťu sociálne poradenstvo. K špecifickým cieľom patrí poskytnúť pomoc a podporu pri riešení sociálnej adaptácie, pomoc a podporu pri zvládaní zmien a nových situácií, pomoc a podporu pri zvládaní rodičovských kompetencií, pomoc a podporu s elimináciou/odstránením negatívnych vplyvov, pomoc a podporu pri eliminácii prehĺbovania krízových situácií v rodine, pomoc a podporu pri odstránení faktorov ohrozujúcich zdravý psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa, pomoc a podporu s plnením rodičovských práv a povinností, pomoc a podporu pri riešení výchovných problémov detí, pomoc a podporu aktivizácie vnútorných zdrojov a schopností rodiny pri riešení vzniknutej situácie.

Obsahové zameranie: Prostredníctvom sociálneho poradenstva zmierniť alebo odstrániť negatívne vplyvy v oblasti sociálnej adaptácie, zvládania zmien, zvládania nových situácií, zvládania rodičovských kompetencií, zvládania výchovných problémov a krízových situácií tak, aby sa aktivizovali vnútorné schopnosti a zdroje rodiny, najmä za účelom eliminácie alebo odstránenia negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú bezpečnosť prostredia a zdravý psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa.

Metódy odbornej práce: Sociálne poradenstvo, v rámci ktorého sa využívajú metódy objasňovania, sprevádzania, povzbudenia, posilnenia, nácviku, modelovania, hrania rolí, facilitácie, usmerňovania, klasifikácie, verifikácie a pod. Voľba jednotlivých metód záleží od individuálnych potrieb rodiny a situácie v rodine. V rámci výkonu opatrenia sa realizuje sociálne poradenstvo, ktoré je obsahovo zamerané na riešenie problémových, konfliktných situácií v rodine. V rámci poradenstva sa o. i. koncentrujeme na podporu a rozvoj sociálnych kompetencií, rodičovských kompetencií najmä vo vzťahu k výchove a starostlivosti o dieťa, optimalizáciu procesov fungovania rodiny a jej subsystemov a na oblasť zvládania ostatných funkcií rodiny, vrátane ekonomických, biologických, kultúrno – spoločenských a pod.

Personálne zabezpečenie: Sociálny pracovník. Kontakt s klientom je realizovaný prostredníctvom dvoch zamestnancov (vždy dvojica sociálny pracovník/sociálny pracovník, resp. asistent sociálnej práce).

Forma práce: Ambulantná/terénna

§ 37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z. - uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu:

Cieľ: Poskytnúť rodičom dieťaťa a dieťaťu psychologické poradenstvo. K špecifickým cieľom patrí pomoc a podpora pri aktivizácii vnútorných zdrojov a schopností rodiny pri riešení vzniknutej situácie, pomoc a podpora pri zlepšovaní vzájomných vzťahov a interakcií, pomoc a podpora riešenia konfliktných situácií, pomoc a podpora pri problémoch správania v spojení napr. záškoláctvom, šikanovaním, problémov s učením, agresívnym správaním, úteky z domu, nerešpektovaním autorít, predčasnou sexualitou, pomoc a podpora pri emočnej nestabilite, pomoc a podpora s plnením rodičovských kompetencií v oblasti výchovy a starostlivosti, pomoc a podpora efektívnej a konštruktívnej komunikácie a zvládania krízových situácií, pomoc a podpora pri eliminácii faktorov ohrozujúcich zdravý psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa.

Obsahové zameranie: Prostredníctvom psychologického poradenstva zmierniť alebo odstrániť negatívne vplyvy správania, komunikácie, nezvládania rodičovských kompetencií v oblasti výchovy a starostlivosti, nezvládania riešenia krízových situácií, emócií, konfliktov tak, aby sa aktivizovali vnútorné schopnosti a zdroje rodiny a eliminovali sa odstránili negatívne vplyvy, ktoré narušujú výchovu alebo ohrozujú bezpečnosť prostredia a zdravý psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa.

Metódy odbornej práce: Psychologické poradenstvo, rozhovor, projektívne metódy – verbálne i grafické k posúdeniu hlbších emocionálnych rovín v štruktúre osobnosti, a taktiež k analýze rodinných interakcií a interpersonálnych vzťahov, uni/multidimenzionálne dotazníky k posúdeniu základných osobnostných charakteristík, sebaopisovacie dotazníky a škály, škály na zisťovanie rodinnej atmosféry, krízová intervencia, edukácia, ventilácia, psychodiagnostika, povzbudenie, klarifikácia, konfrontácia, pozorovanie, zisťovanie. Voľba jednotlivých metód závisí od individuálnych potrieb rodiny a situácie v rodine. V rámci výkonu opatrenia sa realizuje psychologické poradenstvo, ktoré je obsahovo zamerané na riešenie problémových situácií v rodine. V rámci poradenstva sa o. i. koncentrujeme na porozumenie problémom v rodine, rizikového správania člena/členov rodiny, problémy vo výchove, na vzťahy medzi rodičom a dieťaťom, prácu s emóciami a zvyšovanie frustračnej tolerancie, edukáciu, dôsledky rizikového správania, napĺňanie psychologických potrieb jednotlivých členov rodiny. Priebežne vyhodnocuje odborná pomoc, v prípade potreby sa pracuje na ďalšom posilňovaní prijímania zmien, a posilňuje sa vnímanie potrieb dieťaťa a rodiny.

Personálne zabezpečenie: Psychológ.

Forma práce: Ambulantná/terénna.

Počet hodín vykonávania opatrení a odborných metód práce priamo s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre

Opatrenia podľa § 73 ods. 6 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z. - program Poradenstvo I.	
Príslušné opatrenia	§ 11 ods. 3 písm. b) bod 2 a 4
Počet stretnutí	12 až 24 stretnutí v trvaní 2 hod/stretnutie
Počet hodín priamej práce	min. 24 - max. 48 hodín s klientom v závislosti od prípadu
Personálne zabezpečenie	Sociálny pracovník, ak je to pre dieťa a jeho rodinu vhodné a účelné aj psychológ. Kontakt s klientom je realizovaný prostredníctvom dvoch zamestnancov (vždy dvojica sociálny pracovník/sociálny pracovník, resp. asistent sociálnej práce alebo sociálny pracovník/psychológ).

Forma práce	Ambulantná/terénna
Počet klientov	min. 1 (dieťa alebo rodič), obvykle min. 2 (dieťa a rodič alebo dieťa a rodičia)

Opatrenia podľa § 73 ods. 6 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z. - program Poradenstvo II.	
Príslušné opatrenia	§11 ods. 2 písm. a), §11 ods. 2 písm. b), §11 ods. 2 písm. c), §11 ods. 3 písm. b) bod 1, §11 ods. 3 písm. b) bod 3, §11 ods. 3 písm. d), §37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z.
Počet stretnutí	12 až 24 stretnutí v trvaní 2 hod/stretnutie
Počet hodín priamej práce	min. 24 – max. 48 hodín s klientom v závislosti od prípadu
Personálne zabezpečenie	Sociálny pracovník, ak je to pre dieťa a jeho rodinu vhodné a účelné aj psychológ. Kontakt s klientom je realizovaný prostredníctvom dvoch zamestnancov (vždy dvojica sociálny pracovník/sociálny pracovník, resp. asistent sociálnej práce alebo sociálny pracovník/psychológ). Pri opatreniach vyžadujúcich intervenciu psychológom výhradne psychológ.
Forma práce	Ambulantná/terénna
Počet klientov	min. 1 (dieťa alebo rodič), obvykle min. 2 (dieťa a rodič alebo dieťa a rodičia)

Opatrenia podľa § 73 ods. 6 písm. c) zákona č. 305/2005 Z. z. - program Výchovné opatrenia	
Príslušné opatrenia	§ 12 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z., §37 ods. 2 písm. d) zákona č. 36/2005 Z. z.
Počet stretnutí	5 až 12 stretnutí v trvaní 2 hod/stretnutie
Počet hodín priamej práce	min. 10 - max 24 hodín s klientom v závislosti od prípadu

Personálne zabezpečenie	Sociálny pracovník, ak je to pre dieťa a jeho rodinu vhodné a účelné aj psychológ. Kontakt s klientom je realizovaný prostredníctvom dvoch zamestnancov (vždy dvojica sociálny pracovník/sociálny pracovník, resp. asistent sociálnej práce alebo sociálny pracovník/psychológ). Pri opatreniach vyžadujúcich intervenciu psychológom výhradne psychológ.
Forma práce	Ambulantná/terénna
Počet klientov	min. 1 (dieťa alebo rodič), obvykle min. 2 (dieťa a rodič alebo dieťa a rodičia)

Minimálny a maximálny počet hodín vykonávania jednotlivých opatrení a odborných metód práce priamo s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami v závislosti od ťažkostí jednotlivca a rodiny, pre ktorú sú vykonávané sa stanovujú individuálnou formou, pričom sa zohľadňuje odporúčanie orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ako aj potreby rodiny, dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby v nadväznosti k cieľom, ktoré si stanovíme dosiahnuť.

Centrum ponúka vykonávanie opatrení a odborných metód práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami aj v súvislosti s rozvodom rodičov dieťaťa alebo rozchodom rodičov dieťaťa.

Centrum o svojej vyťaženiosti orgán SPODaSK informuje písomne v mesačnej priebežnej správe o spolupráci s rodinou, kde uvádza aj využitý a zostatkový počet hodín práce s klientom/klientmi, pričom o počte hodín spolupráce s Centrom je informovaný aj klient. Centrum, ak je to účelné, sa môže s klientom dohodnúť na pokračovaní spolupráce. Možnosť pokračovania v spolupráci, respektíve jej ukončenia, Centrum komunikuje s orgánom SPODaSK. Centrum informuje o vyťaženiosti pre vykonávanie jednotlivých opatrení a odborných metód práce prostredníctvom webového sídla Centra, pričom údaje o vyťaženiosti sú aktualizované minimálne raz mesačne.

Na spôsob určenia sumy podľa § 89d ods. 3 zákona sa primerane aplikuje ustanovenie § 28 vyhlášky ministerstva č. 103/2018 Z. z.

Spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra:

Do odbornej práce Centra sú zapájané subjekty, najmä v oblasti :

- predškolskej výchovy a vzdelávania, školskej výchovy a vzdelávania, resp. subjekty pôsobiace v záujmovej a voľnočasovej oblasti, ktoré deti navštevujú, a to primárne s cieľom konzultácií k dosahovaniu výsledkov, správania, hľadania riešení problémových situácií v oblasti výchovy a vzdelávania,
- odbornej ambulantnej starostlivosti (poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, CPP, a pod.), a to primárne s cieľom inej odbornej diagnostiky, poradenstva a konzultácie za účelom odporúčenia ďalšieho postupu a odborných intervencií,
- špeciálnej výchovnej starostlivosti (diagnostické centrá, reedukačné centrá, liečebno-výchovné sanatória), a to primárne za účelom komplexnej diagnostiky, poskytnutia odbornej pomoci pri poruchách správania, poruchách emocionálneho a sociálneho vývinu, reedukácii sociálne, mravne a emocionálne narušených detí, keďže umiestnenie v Centre by nevedlo k náprave z dôvodu nedostatkov v sociálnej prispôsobivosti, v osobnostných vlastnostiach a charakterovom vývine,
- vykonávania opatrení podľa zákona č. 305/2005 Z. z. v inom zariadení, resp. u fyzickej osoby, ak Centrum na základe programu konkrétnu činnosť alebo odbornú pomoc nevykonáva (§ 49 ods. 5 zákona č. 305/2005 Z. z.).

Kontaktnou osobou pre spolupracujúce subjekty s Centrom je sociálny pracovník, ktorý výsledky, odporúčania, postupy a pod. komunikuje s odborným tímom Centra a vychovávateľmi.

M. Opis plánovania a poskytovania odbornej pomoci tehotnej žene a tejto žene po pôrode a jej dieťaťu

Centrum neposkytuje starostlivosť tehotnej žene po pôrode a jej dieťaťu.

N. Opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách

Pri výkone pobytových opatrení sa zostavuje plán výchovnej činnosti na obdobie jedného mesiaca. Výchovnú činnosť v samostatnej skupine zabezpečujú vychovávatelia v spolupráci s pomocnými vychovávateľmi a v prípade potreby aj s odborným tímom Centra. Na tvorbe plánu výchovnej činnosti a jeho vyhodnotení participujú vychovávatelia spoločne s deťmi.

Účasť dieťaťa na tvorbe plánu výchovnej činnosti a vyhodnotení je primeraná veku a rozumovú vyspelosť dieťaťa. Výchovná činnosť je plánovaná tak, aby podporovala najmä rozvoj osobnosti, samostatnosti, zodpovednosti, spolupráce, tolerancie, záujmovej a voľnočasovej činnosti, pracovných návykov, hygienických návykov, zdravia a podporu zdravého životného štýlu a vzdelávania sa.

Zostavovanie plánu výchovnej činnosti samostatne usporiadanej skupiny/samostatnej skupiny prebieha v prvom dni mesiaca na stretnutí samostatnej skupiny (komunity). Pri tvorbe plánu sa pravidelne striedajú tematické okruhy tak, aby bol zabezpečený primeraný všestranný telesný aj duševný rozvoj dieťaťa. Plánovanie individuálnej výchovnej činnosti prebieha v korelácii s individuálnym plánom rozvoja osobnosti, a s plánom výchovnej činnosti. V prípade potreby sa plán výchovných činností môže aktualizovať, a to napr. z dôvodu vplyvov počasia na realizáciu aktivít, potreby zmeny plánovaných aktivít a pod. Aktualizácia plánu sa realizuje v súčinnosti samostatnej skupiny s vychovávateľom. Vyhodnocovanie plánu výchovných činností samostatne usporiadanej skupiny/samostatnej skupiny sa realizuje dvomi spôsobmi, a to priebežne a celkovo (spravidla v prvý deň nasledujúceho mesiaca, po vyhodnotení predchádzajúceho plánu). Priebežné vyhodnocovanie sa zameriava na hodnotenie čiastkových cieľov plánu a zároveň poskytuje spätnú väzbu k napĺňaniu cieľov plánu. Priebežné hodnotenie sa realizuje v rámci rozhovorov vychovávateľa s deťmi v priebehu mesiaca. Celkové hodnotenie plánu, hodnotí plnenie všetkých stanovených cieľov a poskytuje spätnú väzbu deťom k plneniu ako aj neplneniu stanovených cieľov. Celkové vyhodnocovanie plánu výchovnej činnosti na samostatne usporiadanej skupine/samostatnej skupine je na spoločnom stretnutí skupiny za účasti vychovávateľa, resp. odborného tímu Centra, ak na plánovaní alebo vyhodnocovaní participuje.

O. Opis obsahu prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej starostlivosti

Centrum nevykonáva prípravu na profesionálnu náhradnú starostlivosť.

P. Uvedenie rozsahu hodín počas dňa a dní v týždni, počas ktorých sa vykonávajú jednotlivé opatrenia, ak centrum vykonáva opatrenia ambulantnou formou alebo terénnou formou

Opatrenia ambulantnou a terénnou formou Centrum vykonáva najmä podľa individuálnych potrieb a možností klientov. Ambulantná forma sa realizuje na jednotlivých miestach

výkonu opatrení, po vzájomnej predošlej Dohode s klientom. Opatrenia vykonávané terénnou formou môžu byť vykonávané aj mimo uvedených hodín, na základe individuálnej Dohody s klientom.

Centrum vykonáva opatrenia ambulantnou a terénnou formou:

Deň:	Čas:
Pondelok	od 08:00 do 16:00
Utorok	od 09:00 do 17:00
Streda	od 09:00 do 17:00
Štvrtok	od 12:00 do 20:00
Piatok	od 08:00 do 16:00
Sobota	podľa potreby
Nedeľa	podľa potreby

Q. Opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, opis tvorby a vyhodnocovania individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou

Centrum podľa § 45 ods. 9 a § 47 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z. vypracúva individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa (ďalej len IPROD) a plán vykonávania opatrení pobytovou formou, ak sa pre dieťa vykonávajú opatrenia pobytovou formou na základe Dohody s rodičom alebo osobou (ďalej len PVO PF), ktorá sa o dieťa osobne stará, a to podľa náležitostí a podrobností vedenia plánov upravených v § 30 vyhlášky ministerstva č. 103/2018 Z. z. Koordinácia plnenia úloh IPROD ako aj PVO PF v Centre je v gescii sociálneho pracovníka, ktorý vedie spisovú dokumentáciu dieťaťa v súlade s podrobnosťami a náležitosťami, ktoré upravuje ustanovenie § 31 vyhlášky ministerstva č. 103/2018 Z. z. Na tvorbe IPROD a PVO PF participuje odborný tím Centra a vychovávatelia a úlohy a ciele stanovené v plánoch sa nastavujú tak, aby smerovali k riešeniu potrieb dieťa.

IPROD:

IPROD je súbor čiastkových plánov, ktorého súčasťou je najmä:

- plán sociálnej práce s dieťaťom,
- plán výchovnej práce s dieťaťom,
- hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra,
- plán špeciálnopedagogickej starostlivosti (ak ide o dieťa so špeciálnymi potrebami),

• plán komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti (ak si to zdravotný stav dieťaťa vyžaduje).

IPROD obsahuje cieľ odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ďalšími fyzickými osobami, ktorý určí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a Centrum spoločne, kontaktné údaje zamestnanca, ktorý koordinuje plnenie úloh individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa a kontaktné údaje zamestnanca, ktorý vedie a koordinuje plnenie plánu podľa cieľa sociálnej práce s dieťaťom, opatrení na dosiahnutie cieľa sociálnej práce s dieťaťom a ciele navrhnutých opatrení a spolupracujúce subjekty na tvorbe plánu sociálnej práce s dieťaťom vrátane fyzických osôb, ak sa na tvorbe plánu sociálnej práce s dieťaťom podieľali. Cieľ podľa plánu sociálnej práce s dieťaťom a cieľ individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa podľa cieľu odbornej práce s dieťaťom, jeho rodinou alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a ďalšími fyzickými osobami, ktoré určil orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately spoločne s Centrom je rovnaký a jeho plnenie sa hodnotí Centrom a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v určených termínoch. Ciele čiastkových plánov a hlavné úlohy psychologickéj činnosti nadväzujú na cieľ individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa. Centrum ako základnú metódu práce s dieťaťom a rodinou využíva prípadovú konferenciu, na ktorej participujú zainteresované subjekty (realizácia prípadovej konferencie sa uskutoční najneskôr do dvoch týždňov od umiestnenia dieťaťa do Centra). Náležitosti plánu sociálnej práce sú upravené v § 30 ods. 8 vyhlášky ministerstva č. 103/2018 Z. z. Ciele plánu sociálnej práce sa stanovujú v súčinnosti Centra najmä s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, dieťaťom (primerane veku a rozumovej vyspelosti) a jeho rodiny. V rámci plánu sociálnej práce sa stanovujú tiež jednotlivé úlohy, smerujúce k dosiahnutiu cieľov (v súčinnosti zainteresovaných osôb). Zároveň sa stanovujú kritéria hodnotenia splnenia podmienok a termíny prehodnotenia úlohy. Plán sociálnej práce sa priebežne aktualizuje a dopĺňa. Celkové vyhodnocovanie cieľov stanovených v pláne sa vykonáva v polročných intervaloch. Úlohy na dosiahnutie cieľa podľa plánu sociálnej práce s rodinou orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a konkrétnych úloh na dosiahnutie cieľov v rámci plánu sociálnej práce stanovených orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sú totožné. Výsledok prehodnotenia plnenia úloh vykonáva orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately spoločne so subjektami, ktoré boli prítomné na tvorbe plánu sociálnej práce a zamestnancov Centra, ktorí môžu poskytnúť informácie k plneniu plánov. Súčasťou plánu sociálnej práce je tiež plán prípravy na osamostatnenie a aj predpokladaný spôsob zabezpečenia si ďalšieho bývania, pričom k tvorbe plánu dochádza najneskôr rok pred dovŕšením plnoletosti dieťaťa.

Plán výchovnej práce s dieťaťom vypracuje vychovávateľ, a to najneskôr do jedného mesiaca od prijatia dieťaťa do Centra. Plán výchovnej práce je vypracovaný za účasti dieťaťa a vypracovanie plánu je prispôsobené k veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa. Plán výchovnej práce sa zostavuje vždy na obdobie šiestich mesiacov a po jeho skončení sa vyhodnocuje. Vyhodnotenie plánu je v gescii vychovávateľa a za účasti dieťaťa, resp. aj v súčinnosti s odborným tímom Centra, ktorý môže odporučiť ďalšie spôsoby odbornej práce v kontexte individuálnych potrieb dieťaťa.

Ak je to potrebné, vypracuje sa pre dieťa aj plán špeciálnopedagogickej starostlivosti, ktorý vypracuje špeciálny pedagóg Centra. Plán špeciálnopedagogickej starostlivosti sa zostavuje na základe podkladov psychologickkej a špeciálnopedagogickej diagnostiky, a tiež na základe anamnestických údajov a údajov od vychovávateľov a pedagógov.

Plán činnosti pre rodinu vypracuje a vyhodnocuje vychovávateľ. Na vypracovaní plánu činnosti pre rodinu sa na žiadosť vychovávateľa spolupodieľa aj odborný tím Centra. Tento plán sa vypracuje pri odchode dieťaťa do prostredia biologickej rodiny v rámci krátkodobých pobytov. Prostredníctvom plánu sa rodič zaujíma o potreby svojho dieťaťa a učí sa hodnotiť svoje rodičovské zručnosti a schopnosti a pozostáva z troch častí. Prvú časť vypracuje vychovávateľ a rodičovi plánuje úlohy, ktoré smerujú k rozvoju dieťaťa. Druhú časť vypracuje rodič alebo osoba ktorá ma dieťa zverené do osobnej starostlivosti alebo dieťaťu blízka osoba spoločne s dieťaťom (primerane veku a rozumovej vyspelosti) tak, aby boli vnímané záujmy a potreby dieťaťa. Tretia časť je určená na zaznamenanie vplyvu pobytu dieťaťa v domácom prostredí, jeho správanie po návrate do Centra a komunikáciu s rodičom alebo inou osobou o plnení úloh v pláne. Plán činnosti rodič odovzdáva vychovávateľovi po návrate dieťaťa do Centra. Tento sa stáva súčasťou vyhodnotenia plánu výchovnej práce.

Plán psychologickkej činnosti je zostavený na obdobie jedného roka a sú v ňom plánované úlohy a ciele na jednotlivé časové úseky. Plán sa priebežne vyhodnocuje a aktualizuje. Hlavné úlohy činnosti psychológa Centra sú súčasťou plánu odbornej psychologickkej starostlivosti, ktorý je vypracovaný najneskôr do 4 týždňov od prijatia dieťaťa do Centra. Plán vychádza z pozorovaní, diagnostiky a anamnestických údajov. Plán psychologickkej starostlivosti tvorí psychológ spolu s dieťaťom (primerane veku a rozumovej vyspelosti), na základe cieľov stanovených v IPROD. Plán psychologickkej starostlivosti sa priebežne aktualizuje. Cieľom psychologickkej starostlivosti je o. i. pomoc dieťaťu v adaptačnom období a v posúdení úrovne vývinu osobnosti dieťaťa, typu vzťahovej väzby (s rodičom, súrodencom a pod.), intelektového potenciálu, možnosti individuálnej a skupinovej práce,

možností ďalšej odbornej práce a pod. Vyhodnocovanie IPROD sa realizuje raz za 6 mesiacov pri ústavnej starostlivosti a raz za dva mesiace pri neodkladnom opatrení alebo výchovnom opatrení súdu.

PVOPF:

PVOPF, ak sa pre dieťa vykonávajú opatrenia na základe Dohody, obsahuje podľa ustanovenia § 30 ods. 11 vyhlášky ministerstva č. 103/2018 Z. z. náležitosti podľa § 30 ods. 8 vyhlášky ministerstva č. 103/2018 Z. z. (plán sociálnej práce), avšak okrem plánu sociálnej práce s rodinou orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Úlohy Centra na dosiahnutie cieľov obsahujú aj úlohy psychologickkej činnosti, špeciálno-pedagogickej činnosti a ďalších odborných činností vykonávaných v Centre a cieľov stanovených v pláne sociálnej práce s dieťaťom. Cieľ plánu vykonávania opatrení pobytovou formou je totožný s cieľom, ktorý je stanovený v pláne sociálnej práce s dieťaťom. Plán vykonávania opatrení pobytovou formou sa vyhodnocuje raz za dva týždne.

Plán vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou:

Pri vykonávaní ambulantného výchovného opatrenia je plán vykonávania tohto opatrenia totožný s plánom výchovného opatrenia orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 30 ods. 12 vyhlášky ministerstva č. 103/2018 Z. z. Pri ostatných ambulantných a terénnych formách vykonávania opatrení sa plán vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou sa realizuje podľa § 30 ods. 15 vyhlášky ministerstva č. 103/2018 Z. z. Cieľ plánu vykonávania opatrení ambulantnou formou alebo terénnou formou je totožný s cieľom sociálnej práce s dieťaťom. Priebežné a celkové vyhodnocovanie prebieha za účasti dotknutých fyzických osôb, pričom priebežne v rámci intervenčnej etapy a celkové v rámci evaluačnej etapy.

R. Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery

Obec Bošany, v ktorej je situované aj naše Centrum, má svoje kultúrne stredisko, kino, pastoračné Centrum, rímskokatolícky kostol, kultúrne pamiatky, tenisové kurty, multifunkčné ihrisko pre deti s preliezkami a lezeckými stenami. V obci sa vykonávajú kultúrne, športové a záujmové podujatia, ktorých sa zúčastňujú aj klienti Centra. Naši klienti majú možnosť navštevovať školský areál kde sú ihriská, bežecké dráhy, hojdačky, posilňovňa aj v čase po skončení vyučovania. K dispozícii je aj obecné ihrisko, kde sa

nachádzajú preliezky a lezecké steny a pod. V obci je základná umelecká škola, ktorá poskytuje možnosť výučby v hudobnom, výtvarnom a literárno-dramatickom obore.

Centrum pre svojich klientov, pre ktorých sú vykonávané pobytové opatrenia, utvára podmienky na záujmovú, voľnočasovú činnosť, kultúrnu, rekreačnú a športovú činnosť. Centrum taktiež utvára pre klientov aj podmienky na prejavovanie náboženskej viery a vierovyznania. Centrum rešpektuje vierovyznanie, vychádzajúce z biologickej rodiny. V prípade záujmu detí a ich rodičov si deti môžu v škole zvoliť ako predmet náboženstvo. Centrum dieťaťu umožňuje slobodne prejavovať svoje vierovyznanie a zabezpečuje uplatňovanie vierovyznania v praxi. Mladí dospelí si organizujú voľnočasové aktivity, kultúrnu, športovú a rekreačnú činnosť individuálne podľa svojich vlastných záujmov a možností. Centrum disponuje trampolínou, uzavretým pieskoviskom, prenosným nafukovacím bazénom, stolmi k stolnému tenisu, kolobežkami a korčuľami a iným športovým vybavením, ktoré naši klienti využívajú sezónne. Súčasťou pozemkov, na ktorých sa nachádzajú budovy Centra, v ktorých sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou je nádvorie, na ktorom je menšia okrasná záhrada a dvor. Na dvore je priestor pre vonkajšie sedenie a aktivity s deťmi, najmä počas letnej sezóny. Sezónne je k dispozícii aj priestor na záhradku (bylinkovú), v ktorej si deti môžu osvojovať zručnosti napr. pri pestovateľských aktivitách. Záujmová a voľnočasová činnosť sa realizuje aj v rámci samostatných skupín, kde deti participujú na výbere spoločných aktivít a programu (výlety, prechádzky, tvorivá činnosť, spoločenské hry a pod.). Centrum má zabezpečené podmienky pre záujmovú činnosť detí aj v Základnej umeleckej škole v Bošanoch - odbor tanečný a tiež vo futbalovom klube Krásno. Ak je v záujme detí navštevovať iné krúžky, Centrum umožňuje navštevovať záujmové a športové organizácie aj v neďalekých mestách Partizánske a Topoľčany. Vychovávatelia spolu s deťmi v rámci aktivít navštevujú napr. útulok pre zvieratá, ranč pre hipoterapiu v Solčanoch, a zvieraciu farmu v Kostríne a v Lefantovciach. V rámci rozvoja estetického vnímania dieťaťa, prezentácie jeho talentu, podpory socializácie a odstraňovania negatívneho správania Centrum podporuje účasť detí na aktivitách kultúrnych inštitúcií obce Bošany, mesta Topoľčany, Partizánske, Prievidza. Ak dieťa aktívne vystupuje na kultúrnych podujatiach, Centrum zabezpečí informovaný súhlas zákonného zástupcu. Rekreačná činnosť je deťom poskytovaná najmä v čase letných a zimných prázdnin, v rámci finančných možností Centra. Počas roka môžu deti navštevovať denne alebo pobytové tábory.

S. Opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

Zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti deťom na pobytové opatrenia súdu alebo Dohody je zabezpečené prostredníctvom poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Mladí dospelí (zotrvávajúci v Centre po dosiahnutí plnoletosti) majú možnosť vlastného výberu poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, v prípade záujmu im Centrum poskytne potrebnú pomoc pri výbere poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Podmienky zabezpečenia zdravotnej starostlivosti u detí, ktoré sú v Centre umiestnené na základe Dohody, sú obsahovou súčasťou Dohody Centra s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa. Pokiaľ dočasná zmena poskytovateľa zdravotnej starostlivosti nie je nevyhnutná (napr. z dôvodu veľkej vzdialenosti a pod.), Centrum prednostne spolupracuje s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, ktoré už dieťaťu túto starostlivosť poskytujú.

Centrum zabezpečuje zdravotnú starostlivosť najmä prostredníctvom:

- ambulancie pre deti a dorast v Bošanoch,
- ambulancie všeobecného lekára v Bošanoch,
- stomatologickej ambulancie v Bošanoch,
- ambulancie detského psychiatra,
- psychiatrickej nemocnice,
- gynekologickej ambulancie,
- resp. iných poskytovateľov odbornej zdravotnej starostlivosti.

Ostatnú odbornú zdravotnú starostlivosť u špecialistov, resp. na špecializovaných pracoviskách je deťom zabezpečená individuálne a podľa odporúčaní lekára v rámci územia Slovenskej republiky. V prípade liečby, ktorá si nevyžaduje hospitalizáciu v zdravotníckom zariadení a liečebný režim sa realizuje v prostredí Centra, zamestnanci Centra postupujú v zmysle odporúčaní a príkazov príslušného ošetrojúceho lekára. V prípade, že u dieťaťa príde k prejavom náhleho zhoršenia zdravotného stavu alebo úrazu, je zamestnanec Centra povinný v prvom rade poskytnúť dieťaťu prvú pomoc a zabezpečiť privolanie zdravotnej pomoci pomocou tiesňovej linky, resp. ak to situácia dovoľuje, navštíviť lekársku pohotovosť. O vzniknutej situácii informuje vedenie Centra a sociálneho pracovníka.

T. Opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25 roku veku

Všetky deti v Centre, pre ktoré sú vykonávané pobytové opatrenia, majú zabezpečenú možnosť vzdelávania v systéme materských, základných, stredných, resp. vysokých škôl. Predškolská starostlivosť je zabezpečovaná zväčša v predškolských zariadeniach v obci Bošany (súkromná materská škôlka Bodka a miestna materská škola). Deti navštevujú základné školy, prevažne v najbližšom okolí Centra, pričom sú zohľadňované ich individuálne výchovno-vzdelávacie potreby. Výber stredných škôl prebieha na základe vlastného výberu detí. V prípade záujmu, im s výberom školy poradí aj odborný tím Centra. Ak má dieťa záujem, môže sa v sprievode vychovávateľa zúčastniť prezentácie stredných škôl, počas dní otvorených dverí. Centrum komunikuje podstatné zmeny týkajúce sa vzdelávania, resp. výberu školy aj so zákonným zástupcom dieťaťa. Školská dochádzka a príprava na povolanie u detí, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v Centre, je zabezpečená najmä základnými školami v obci Bošany (základná škola, základná umelecká škola), špeciálnymi základnými školami a strednými a učňovskými školami, primárne v okolitých mestách. Ak je študijný odbor, ktorý si dieťa vyberie vo vzdialenejšom meste, dieťa je počas týždňa ubytované na internáte a počas víkendov, prázdnin a voľných dní sa vracia späť do Centra. Podmienky zabezpečenia povinnej školskej dochádzky alebo prípravy na povolanie u detí, ktoré sú v Centre umiestnené na základe Dohody, sú obsahovou súčasťou Dohody Centra s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa. Príprava detí na vyučovanie v samostatne usporiadaných skupinách/samostatných skupinách je realizovaná v popoludňajších hodinách, pričom je zohľadňovaný individuálny prístup ku každému dieťaťu. Príprava na vyučovanie je zabezpečená vychovávateľmi, ktorí dodržiavajú odporúčania zo strany pedagógov, ako aj odborného tímu Centra. Vychovávatelia komunikujú so školami, zúčastňujú sa triednych schôdzok a rodičovských združení. Získané informácie následne postupujú odbornému tímu Centra. Mladí dospelí môžu navštevovať vysoké školy podľa vlastného výberu. V prípade, že vysoká škola sa nachádza vo väčšej vzdialenosti od Centra, mladí dospelí môžu využiť ubytovanie na internáte. V prípade, že na vysokú školu dochádzajú z Centra, ubytovanie im je poskytnuté v rámci samostatne usporiadanej skupiny/samostatnej skupiny.

U. Opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre vrátane

Všetky zákonom ustanovené práva, sú v Centre zaručené pre každú osobu, pre ktorú Centrum vykonáva opatrenia v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania (§ 5 až 9 zákona č. 305/2005 Z. z.; zákon č. 365/2004 Z. z.). V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje akákoľvek diskriminácia a pri vykonávaní opatrení. Zakazuje sa používať všetky formy telesných trestov na dieťaťi a iné hrubé alebo ponižujúce formy zaobchádzania a formy trestania dieťaťa, ktoré mu spôsobujú alebo mu môžu spôsobiť fyzickú ujmu alebo psychickú ujmu. Pri vykonávaní opatrení je ako výchovný prostriedok zakázané používať zákaz kontaktu s rodičmi, inými blízkymi osobami, sociálne vylúčenie, vyžadovanie neprimeraných fyzických výkonov, zásahov do vonkajšieho vzhľadu a nosenia znevažujúceho oblečenia, neodôvodnené zasahovanie do stravovania a iné výchovné prostriedky a postupy práce, ktoré dieťaťu môžu spôsobiť poníženie a môžu neprimerane zasiahnuť do jeho ľudskej dôstojnosti. Pri výkone opatrení je ďalej zakázané používanie kolektívneho trestania a dieťa nemôže spolurozhodovať a byť zodpovedné za výber alebo určenie výchovného prostriedku pre iné dieťa. V prípade nevyhnutnosti a ak si to záujem dieťaťa vyžaduje, Centrum je oprávnené upraviť postup pri kontakte dieťaťa pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia súdu s jeho rodičom podľa § 53 ods. 2 písm. a) zákona č. 305/2005 Z. z., pričom dôvod takéhoto určenia je zaznamenaný v spisovej dokumentácii dieťaťa a je oznámený súdu a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, za účelom hodnotenia účinnosti pobytového opatrenia súdu, respektíve Centrum môže upraviť podmienky stretnutia aj podľa § 53 ods. 2 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z. Deti sú po umiestnení v Centre oboznámené s jeho programom, pričom sú im osobitne vysvetlené ich práva aj povinnosti. Dieťa po prijatí do Centra prechádza tzv. adaptačným obdobím, primárne adaptáciou na režim dňa v samostatne usporiadanej skupine/samostatnej skupine. Dieťa sa v rámci obdobia adaptácie zároveň zorientováva tiež v aktuálnej situácii, ako aj s pravidlami Centra, ale tiež aj s jeho zamestnancami a ostatnými deťmi. V období adaptácie dieťaťa na pobyt v Centre sa kontakt dieťaťa s biologickou rodinnou a blízkymi osobami uskutočňuje výlučne v priestoroch Centra, za prítomnosti pracovníkov Centra. Adaptačné obdobie trvá zväčša jeden mesiac, avšak o ukončení obdobia adaptácie rozhoduje odborný tím Centra, najmä na základe podkladov a odporúčaní psychológa. V tomto období, môžu rodičia, resp. iné blízke osoby dieťa kontaktovať telefonicky, písomne a osobne po predošlom dohovore s Centrom (minimálne tri dni vopred). V období adaptácie sociálny

pracovník a psychológ intenzívne spolupracuje s rodičmi a dieťaťu blízkymi osobami, najmä s cieľom podpory záujmu o dieťa, motivácie, poskytovanie informácií, poradenstva, posilňovania vzájomného vzťahu a eliminácie negatívnych vplyvom.

Každé dieťa umiestnené v Centre, ktoré má potrebu alebo sa domnieva, že jeho práva sú porušované, má právo obrátiť sa na Úrad komisára pre deti, orgán sociálnoprávnej ochrany detí, orgány činné v trestnom konaní. Kontakt s emailovou adresou a telefonickým kontaktom na Úrad komisára pre deti je vystavený na nástenke v Centre.

Dieťa má právo na:

- kontakt s rodinou, blízkymi osobami,
- iný ako osobný kontakt, písomný kontakt, prístup na internet a používania telefónu,
- kontakt s inými inštitúciami a orgánmi,
- bezpečný kontakt,
- stravnú jednotku počas pobytu,
- prístup k informáciám,
- slušné zaobchádzanie a ochranu súkromia,
- spolupodieľaní sa pri naplňovaní cieľov spolupráce a výkone opatrení,
- oboznámenie sa s cieľmi spolupráce,
- na seba vyjadrenie a sebarealizáciu,
- požiadanie o pomoc,
- vzťahy s rovesníkmi a inými osobami aj mimo Centra,
- obrátiť sa so sťažnosťami na odborný tím Centra alebo vedenie Centra,
- spolupodieľať sa na tvorbe aktivít a programu samostatnej skupiny,
- bezpečie, rešpektovanie osobnosti a na vyjadrenie názoru.

Pri vykonávaní opatrení ambulantnou a terénnou formou, má dieťa právo na:

- primerané vyjadrenie svojho názoru,
- odstúpenie od spolupráce s Centrom alebo na odstúpenie od niektorej z aktivít programu,
- slušné zaobchádzanie a ochranu súkromia,
- individuálnu konzultáciu alebo rozhovor so zamestnancom Centra, a to aj bez prítomnosti rodiča,
- oboznámenie sa s cieľmi spolupráce,
- spolupodieľaní sa pri naplňovaní cieľov spolupráce a výkone opatrení,

- obrátiť sa so sťažnosťami na odborný tím Centra alebo vedenie Centra,
- požiadanie o pomoc,
- bezpečie, rešpektovanie osobnosti a na vyjadrenie názoru.

Pri vykonávaní opatrení v Centre majú rodičia dieťaťa a dieťaťu blízke osoby (ak neboli súdom odňaté alebo obmedzené ich práva a povinnosti), garantované a zachované všetky práva, ktoré vyplývajú s príslušných právnych predpisov (napr. zákon č. 36/2005 Z. z., zákon č. 305/2005 Z. z., deklarácia ľudských práv, Dohovor o právach dieťaťa a pod.). Rodič alebo iná blízka osoba dieťaťa, pre ktoré sú vykonávané opatrenia má právo na:

- kontakt s dieťaťom, a to osobný, písomný, telefonický alebo virtuálny,
- prístup k informáciám týkajúcich sa dieťaťa,
- slušné zaobchádzanie a ochranu súkromia,
- rešpektovanie osobnosti a na vyjadrenie názoru,
- spolupodieľaní sa pri naplňovaní cieľov spolupráce a výkone opatrení,
- oboznámenie sa s cieľmi spolupráce,
- na sebvýjadrenie a seberealizáciu,
- obrátiť sa so sťažnosťami na odborný tím Centra alebo vedenie Centra,
- individuálnu konzultáciu alebo rozhovor so zamestnancom Centra,
- zúčastňovaní sa pri tvorbe IPROD,
- požiadanie o pomoc,
- vyplatenie stravnej jednotky.

V. Opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, vrátane podmienok návštev v centre tak, aby návštevy nenarúšali program centra

K povinnostiam detí a mladých dospelých pri vykonávaní opatrení pobytovou formou patrí:

- rešpektovať pokyny zamestnancov Centra,
- správať sa slušne k ostatným deťom, resp. mladým dospelým, zamestnancom Centra, ako aj iným osobám, ktoré sa v Centre nachádzajú,
- nepoužívať vulgarity a neklamať,
- zákaz fajčiť a užívať alkoholické nápoje, omamné alebo psychotropné látky,
- nenosiť oblečenie ostatných detí a nepoužívať ich osobné veci bez súhlasu,

- odkladať si obuv a oblečenie na to určené a vyhradené miesta,
- starať sa o čistotu a poriadok v spoločných priestorov,
- starať sa o čistotu a poriadok spoločného vybavenia v samostatne usporiadanej skupine,
- šetrne zaobchádzať s vybavením a zariadením Centra,
- neplytvat' s energiami,
- starať sa o svoj majetok,
- participovať na chode samostatnej skupiny, napr. pri príprave jedla, praní, upratovaní, nakupovaní, tvorbe spoločného programu a aktivít a pod.
- dodržiavať zásady osobnej hygieny, najmä umývať si ruky pred a po jedle, po použití toalety, pravidelne si čistiť zuby (min. ráno aj večer), sprchovať sa, česať sa, prezliekať sa do domáceho oblečenia po návrate do Centra a pod.
- dôsledne sa pripravovať na vyučovanie, robiť si domáce úlohy, predkladať žiakku knižku vychovávateľovi, nachystať si pomôcky na vyučovanie podľa rozvrhu, riadne dodržiavať školskú dochádzku,
- dodržiavať stanovaný čas večierky a denný režim,
- dodržiavať bezpečnostné pokyny pri manipulácii s elektrickými spotrebičmi a dodržiavať všeobecné pravidlá bezpečnosti aj počas vychádzok, výletov a pod.,
- dodržiavať včasný návrat z osobnej vychádzky,
- opúšťať Centrum iba so súhlasom vychovávateľa alebo zamestnanca Centra,
- počas návštev iných detí na skupine rešpektovať ich súkromie,
- technické zariadenia a vybavenie používať iba v zmysle ich účelu a podľa stanovených pravidiel,
- informačno-komunikačné prostriedky nepoužívať za účelom prezerania a sledovania nevhodného obsahu,
- dodržiavať čas určený na prácu s počítačom alebo hru,
- mladý dospelý dodržiava podmienky Dohody s Centrom a spolupracuje s poverenou osobou.

Denný režim v jeho jednotlivých častiach umožňuje jeho individuálne prispôsobenie k potrebám (návšteva krúžku, športových aktivít a pod.). Denný režim musí poskytnúť dostatok času na relaxáciu a voľnočasové aktivity a zároveň aj v rámci harmonogramu dňa stanoviť priestor spojený s plnením si povinností napr. s prípravou na vyučovanie. Taxatívne sa vymedzuje len čas budíčku a večierky a ostatné činnosti sa v rámci dňa flexibilne prispôbujú individuálnym potrebám.

Predpokladaná skladba denného režimu - pracovné dni

- budíček pracovné dni od 6:00 hod. do 6:30 hod (v závislosti od dochádzania do školského zariadenia mimo obce),
- ranná hygiena a obliekanie,
- raňajky a odchod do predškolského alebo školského zariadenia (mladšie deti v sprievode vychovávateľky) ,
- príchod na skupinu zo predškolského alebo školského zariadenia, príprava na vyučovanie, aktivity s vychovávateľmi,
- voľnočasové aktivity (individuálna vychádzka, internet, sledovanie televízie, hra a pod.), resp. spoločné aktivity (voľba primerane veku a záujmu detí),
- príprava večere (deti sú zapájané primerane veku)
- večera,
- voľnočasové aktivity (internet, čítanie si, sledovanie televízie, hra a pod.)
- večerná hygiena,
- večierka od 20:00 do 21:00 hod (primerane veku dieťaťa, mladí dospelí o 22 hod).

Predpokladaná skladba denného režimu - voľné dni:

- budíček pracovné dni od 8:00 hod.,
- ranná hygiena a obliekanie,
- raňajky,
- voľnočasové aktivity (individuálna vychádzka, internet, sledovanie televízie, hra a pod.), resp. spoločné aktivity (voľba primerane veku a záujmu detí),
- príprava obedu (deti sú zapájané primerane veku),
- obed,
- pomoc s domácimi prácami (deti sú zapájané primerane veku), ak je nasledujúci deň školské vyučovanie – príprava na vyučovanie
- spoločné voľnočasové alebo činnosti rekreačného charakteru,
- príprava večere a večera
- príchod na skupinu z predškolského alebo školského zariadenia, príprava na vyučovanie, aktivity s vychovávateľmi,
- príprava večere,
- večera,

- voľnočasové aktivity (internet, čítanie si, sledovanie televízie, hra a pod.)
- večerná hygiena,
- večierka od 20:30 do 22:00 hod (primerane veku dieťaťa).

K povinnostiam rodičov alebo inej dieťaťu blízkej osoby alebo plnoletej fyzickej osoby pri vykonávaní opatrení patrí:

- rešpektovať pokyny zamestnancov Centra a spolupracovať s Centrom v zmysle pokynov a usmernení,
- počas osobného, telefonického, resp. písomného alebo virtuálneho kontaktu s dieťaťom alebo Centrom rešpektovať pravidlá slušného správania, nepoužívať vulgarity ani iné nevhodné prípadne agresívne formy správania,
- počas osobného, telefonického, resp. virtuálneho kontaktu s dieťaťom alebo Centrom nebyť pod vplyvom omamných alebo psychotropných látok,
- pri kontakte s dieťaťom v Centre alebo mimo Centra nefajčiť, neužívať alkoholické nápoje alebo omamné a psychotropné látky a nevodiť dieťa do nevhodného prostredia,
- dieťa navštevovať čisto a primerane oblečený a nebyť pod vplyvom alkoholu, omamných alebo psychotropných látok,
- riadne zabezpečovať starostlivosť, výchovu o dieťaťa a chrániť jeho zdravie počas pobytu v domácom prostredí,
- najneskôr päť dní vopred oznámiť Centru záujem o prevzatie dieťaťa na pobyt vo svojej domácnosti,
- najneskôr tri dni vopred oznámiť Centru záujem o návštevu dieťaťa v Centre (v prípade, že to nebolo možné, o povolení návštevy bez ohlásenia rozhodne vedenie Centra z dôvodu, aby nedošlo k neprimeranému narušeniu plánovaných aktivít a program detí),
- zabezpečiť návrat dieťaťa do Centra (v dohodnutom čase),
- riadne a včas uhrádzať výživné na dieťa, ktoré bolo do Centra prijaté na základe rozhodnutia súdu, a to formou mesačnej úhrady na účet Centra,
- riadne a včas uhrádzať úhradu na dieťa, ktoré je v Centre umiestnené na základe Dohody,
- pravidelne sa zaujímať o dieťa a udržiavať s ním kontakt,
- príspevok na stravnú jednotku dieťaťa počas pobytu v domácom prostredí využiť iba za účelom zabezpečenia stravovania dieťaťa,
- vrátiť preplatok príspevku na stravu dieťaťa, a to v prípade, že dĺžka pobytu dieťaťa v domácom prostredí bola kratšia,

- informovať Centrum o zmene všetkých podstatných informácií, ktoré môžu mať vplyv na výkon opatrení.

Dieťa, pre ktoré je v Centre vykonávané pobytové opatrenie, má právo stretávať sa s rodičom (ak nebolo rozhodnutím súdu stretávanie sa rodiča s dieťaťom zakázané). Centrum podporuje deti v udržiavaní kontaktu s biologickou rodinou, alebo inou blízkou osobou, ako aj v rozvíjaní súrodeneckých väzieb s perspektívou ich zachovávaní aj po odchode z Centra. Pomáha pri sprostredkovaní kontaktu s biologickými a inými príbuznými rôznymi formami. Deti a mladých dospelých sprevádza počas osobných návštev v priestoroch Centra, návštev v rodinnom prostredí, alebo iných miestach pobytu príbuzných (napr. ústavu na výkon trestu alebo väzby). Pomáha pri organizácii krátkodobých pobytov v domácom prostredí. Umožňuje a napomáha deťom s telefonickou komunikáciou, písomným stykom s rodinou formou listovej komunikácie alebo prostredníctvom využitia informačno-komunikačných technológií. Centrum dohodne s rodičom dieťaťa a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, miesto, čas, rozsah a spôsob stretávania sa s prihliadnutím na potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti rodiča dieťaťa podľa § 53 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z. z. Ak o stretávanie sa s dieťaťom prejaví záujem aj blízka osoba dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá je dieťaťu známa a má záujem, aby sa dieťa opakovane krátkodobo zdržiavalo mimo Centra v jej prítomnosti, je povinná absolvovať informačné poradenstvo, ktoré jej poskytne Centrum. Informačné poradenstvo v rozsahu 3 hodín je zamerané najmä na poskytnutie informácií o náhradnej starostlivosti a o právach dieťaťa v náhradnej starostlivosti a o organizácii Centra a postupe v rizikových situáciách pre dieťa. O absolvovaní informačného poradenstva je vyhotovený písomný záznam, ktorý je súčasťou spisovej dokumentácie dieťaťa vedenej Centrom. Pri kontakte dieťaťa a jemu blízkej plnoletej fyzickej osoby v Centre alebo mimo Centra, nesmie byť táto plnoletá fyzická osoba pod vplyvom alkoholu, nesmie používať vulgarity, nesmie spolu s dieťaťom alebo pred dieťaťom konzumovať a ani prinášať alkohol, cigarety, omamné látky, nevhodne sa správať a musí dodržiavať prejavy slušného a spoločensky akceptovateľného správania.

K povinnostiam detí, rodičov alebo inej dieťaťu blízkej osoby alebo plnoletej fyzickej osoby pri vykonávaní opatrení ambulantnou a terénnou patrí:

- riadne a včas sa zúčastniť stretnutí v Centre pri výkone ambulantných opatrení (v prípade, že sa klient sa z vážneho dôvodu nemôže zúčastniť, je povinný to včas oznámiť pracovníkovi Centra a dohodnúť si náhradný termín),

- rešpektovať štruktúru a obsah Programu Centra,
- rešpektovať pokyny zamestnancov Centra,
- rešpektovať pravidlá slušného správania, nepoužívať vulgarizmy ani iné nevhodné prípadne agresívne formy správania,
- informovať Centrum o zmene všetkých podstatných informácií, ktoré môžu mať vplyv na výkon opatrení,
- rešpektovať súkromie zamestnancov Centra, najmä v kontexte požadovania informácií o súkromných telefónnych kontaktoch, rodinných pomeroch a pod.,
- dodržiavať dohodnuté pravidlá,
- rešpektovať súkromie ostatných klientov a zachovávať mlčanlivosť.

W. Taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa písmena v), vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku, ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, nesúhlasia

Výchova dieťa v Centre je vychovávateľmi o.i. realizovaná s cieľom motivovania dieťa k plneniu svojich povinností tak, aby sa predchádzalo k ukladaniu obmedzení (výchovných prostriedkov) pre neplnenie povinností. Výchovné prostriedky sa rozdeľujú na motivačné, výchovné a sankčné. Pri každom uložení výchovného prostriedku sa zohľadňuje vek a vyspelosť dieťaťa, ako aj závažnosť a početnosť porušovania povinností. Ak u dieťaťa dochádza k zmenám v správaní dieťaťa alebo sa vyskytujú také prejavy správania, ktoré nie je možné zvládnuť bežnými postupmi, Centrum v spolupráci s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, súdom, resp. iným odborníkom navrhne premiestnenie dieťaťa do iného zariadenia, napr. Centrum s resocializačným programom alebo špecializovaným programom, reedukačné centrum, diagnostické centrum a pod. Po návrate dieťaťa zo zariadenia, bude Centrum v procese výchovy a vzdelávania rešpektovať odporúčania tohto zariadenia.

V rámci motivačných opatrení je dieťa motivované motivačným systémom, ktorý umožňuje za riadne a mimoriadne plnenie povinností získanie výhod, napr. vo forme dlhšej vychádzky, dlhšej večierky, dlhšieho sledovania televízie alebo využívania internetu, návštevy spoločenského podujatia podľa výberu dieťaťa, vecnej odmeny, pochvaly, a pod. Udeľovanie výhod ako aj obmedzení spadá do kompetencie vychovávateľa, ktorý tieto

skutočnosti zaznamená v dennom zázname. Prostriedky ako výchovný pohovor, upozornenie alebo napomenutie je vychovávateľom ukladané v prípadoch ojedinelého porušenia povinností. Upozorneniu alebo napomenutiu predchádza aj komunikácia dieťaťa s vychovávateľom, resp. aj iným zamestnancom Centra, pričom jej účelom je dieťaťu objasniť dôvody porušenia povinností, uloženia výchovného prostriedku, ako aj výchovného rozmeru najmä v kontexte dôsledkov konania. Vychovávateľ môže dieťaťu v rámci výchovných prostriedkov stanoviť napr. vypracovanie referátu na tému neplnenia nejakej konkrétnej povinnosti, resp. dieťaťu pustiť film s edukatívnym a výchovným rozmerom (napr. o škodlivosti fajčenia, o bezpečnosti a pod.). V prípade vážneho porušenia povinnosti (ohrozenie svojho zdravia, bezpečnosti majetku a zdravia, bezpečnosti, majetku iných osôb) alebo opakovaného porušovania povinností, vychovávateľ môže uložiť aj výchovných prostriedkov sakčného charakteru, o tom informuje aj odborný tím Centra. V prípade potreby sa výchovné prostriedky môžu u dieťaťa kombinovať, avšak kombináciu viacerých výchovných prostriedkov musí vychovávateľ konzultovať s odborným tímom Centra a musí o nich byť informované aj vedenie Centra.

V prípade, že u detí dôjde k vážnemu alebo opakovanému porušeniu povinností uvedených v bode V. Programu Centra, Centrum prijme výchovný prostriedok formou sankcie, a to prostredníctvom:

- Obmedzenia sledovania televízie - čiastočne na konkrétny program alebo na stanovené obdobie v trvaní 1 až 3 dni.
- Obmedzenia využívania internetu - čiastočne počas vyhradeného času v danom dni alebo na stanovené obdobie v trvaní 1 až 7 dni.
- Obmedzenia samostatných vychádzok - čiastočne počas vyhradeného času v danom dni alebo na stanovené obdobie v trvaní 1 až 3 dni.
- Obmedzenia vychádzky - čiastočne počas vyhradeného času v danom dni alebo formou skrátenia vychádzky o čas omeškaného návratu alebo na stanovené obdobie v trvaní 1 až 3 dni (vychádzka na čerstvý vzduch je umožnená iba v areály Centra).
- Obmedzenia účasti na kultúrno – spoločenských alebo športových aktivitách mimo Centra - čiastočne na konkrétnu aktivitu alebo na stanovené obdobie v trvaní max. 1 týždeň.
- Obmedzenia času večierky (skrátenie) - na stanovené obdobie v trvaní 1 až 7 dni.

- Obmedzenie vreckového (v jeho časti a s postupným vyplácaním v priebehu mesiaca alebo uložením prostriedkov na účet dieťaťa) - na stanovené obdobie – v aktuálnom alebo v nasledujúcom mesiaci.
- Obmedzenie účasti na spoločnej aktivite v rámci samostatnej skupiny alebo Centra - čiastočne na konkrétnu aktivitu v danom dni alebo na stanovené obdobie 1 až 3 dni.

V prípade nesúhlasu s uloženým výchovným prostriedkom, sa osoba, pre ktorú sú vykonávané opatrenia v Centre môže obrátiť na sociálneho pracovníka, ktorý môže rozhodnúť o prehodnotení uloženého výchovného prostriedku. V prípade, že nesúhlas s uloženým výchovným prostriedkom pretrváva o prehodnotení (zmiernení alebo zrušení) výchovného prostriedku rozhodne vedenie Centra.

Centrum môže pri vykonávaní ambulantných a terénnych opatrení uložiť výchovné prostriedky, ako:

- pokarhanie,
- napomenutie,
- vylúčenie z účasti na aktivite (až po predošlom napomenutí),
- ukončenie spolupráce, ak dochádza k opakovanému porušovaniu povinností a pravidiel, resp. klient nemá záujem o spoluprácu.

X. Spôsob poskytovania vreckového

Mesačné vreckové podľa § 66 zákona č. 305/2005 Z. z. sa deťom a mladým dospelým (zotrvávajúcim v Centre po dosiahnutí plnoletosti z dôvodu prípravy na povolanie) vypláca vo výške, ktorá je ustanovená vyhláškou ministerstva č. 103/2018 Z. z. Spôsob akým sa vreckové využije je na rozhodnutí dieťaťa. Centrum v prípade, že dieťa vzhľadom na jeho vek a vyspelosť potrebuje pomoc, poskytne pomoc najmä za účelom efektívneho využitia vreckového a za účelom usmernenia sociálneho vývinu dieťaťa vychovávateľ dieťaťa objasní aj vhodnosť šetrenia si a efektívneho míňania vreckového. Dieťa je primerane veku a rozumovej vyspelosti informované, tiež o možnosti tvorby úspor z vreckového. Ak dieťa prejaví záujem o tvorbu úspor z vreckového, navrhnutú čiastku vychovávateľ v spolupráci so sociálnym pracovníkom odložia v trezore Centra. V samostatných skupinách je vreckové deťom vyplácané prostredníctvom vychovávateľa. V prípadoch, ak sa dieťaťu poskytuje vreckové podľa § 66 ods. 3 a 4 zákona č. 305/2005 Z. z., Centrum postupuje podľa

§ 66 ods. 6 a 7 zákona č. 305/2005 Z. z. Ak sa dieťa zdržiava mimo Centra bez súhlasu, ustanovená suma vreckového za mesiac sa zníži podľa § 66 ods. 5 zákona č. 305/2005 Z. z. Preberanie vreckového u detí, ktoré vedia písať alebo u mladých dospelých je proti podpisu.

Y. Opis postupu v rizikových situáciách pre dieťa alebo plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonáva pobytové opatrenie v centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi, deťmi a zamestnancami centra, plnoletými fyzickými osobami alebo medzi plnoletými fyzickými osobami a zamestnancami centra a opisu techník deeskalácie konfliktných situácií a agresívneho správania.

Zamestnanci Centra sú pravidelne školení v oblasti BOZP a PO prostredníctvom autorizovaných osôb. V rámci týchto školení, sú o. i. poučení aj o spôsobe zvládania situácií napr. v prípadoch požiaru a evakuácie osôb do bezpečia. Zamestnanci Centra majú k dispozícii lekárničku, ak je potrebné poskytnúť prvú pomoc napr. pri úraze. Zároveň sú viditeľne dostupné aj telefónne čísla na tiesňové linky. Pri výkone opatrení, môže dôjsť k vzniku rizikových situácií, ktoré je v kontexte zabezpečenia ochrany dieťaťa potrebné bezodkladne riešiť. Z dôvodu rôznorodosti situácií, ktoré môžu byť pre dieťa rizikové, je každý zamestnanec Centra, ktorý nadobudne dojem, že situácia, ktorá v samostatnej skupine vznikla má charakter rizikovej situácie a ktorá by akýmkoľvek spôsobom mohla ohroziť život, zdravie, bezpečnosť alebo vývin dieťaťa, je povinný o tom informovať vedenie Centra a odborný tím Centra, respektíve v prípade okamžitej intervencie napr. násilie, ohrozenie zdravia kontaktuje tiesňovú linku. Získaná informácia je následne analyzovaná a v prípade, že je pre dieťa riziková, sú prijaté opatrenia. Pri vzniku rizikových situácií ako nezvestnosť, dlhodobé úteky, ublíženie na zdraví, podozrenie zo spáchania trestného činu dieťaťom a na dieťaťu, úmrtie dieťaťa, živelné pohromy, Centrum postupuje pri oznamovaní podľa ustanovenia § 83 ods. 5 písm. h) zákona č. 305/2005 Z. z. a ustanovenia § 26 ods. 1 písm. e) vyhlášky ministerstva č. 103/2018 Z. z. Ak dôjde k rizikovej situácii, ktorá môže ohroziť zdravie a bezpečnosť zo strany inej fyzickej osoby voči klientom alebo zamestnancom Centra (napr. pri návšteve v Centre), zamestnanci Centra zabezpečia evakuáciu detí do bezpečia a privolajú Policajný zbor. V prípade, že pri výkone opatrení dôjde k rizikovej situácii opísanej nižšie, zamestnanec Centra je povinný postupovať nasledovne:

- **Úraz, ohrozenie života alebo zdravia** – zamestnanec Centra bezodkladne poskytne prvú pomoc. Ak je to z dôvodu úrazu potrebné, kontaktuje rýchlu lekársku pomoc prostredníctvom tiesňovej linky, resp. Centrum zabezpečí ďalšie ošetrenie u poskytovateľa

zdravotnej starostlivosti. O tejto skutočnosti následne informuje aj vedenie Centra a sociálneho pracovníka. Centrum následne informuje o úraze dieťaťa aj rodiča, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a súd (ak sa pre dieťa vykonáva pobytové opatrenie súdu).

- **Nedovolené opustenie Centra dieťaťom, pre ktoré sú vykonávané opatrenia pobytovou formou** – zamestnanec Centra, túto skutočnosť bezodkladne oznámi Policajnému zboru, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, rodičovi dieťaťa, osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, a súdu, ktorý nariadil ústavnú starostlivosť, neodkladné opatrenie alebo uložil výchovné opatrenie. O situácii informuje aj vedenie Centra. Tento postup sa uplatňuje aj v prípade, že dieťa sa nevráti do Centra v určenom čase. Ak je opakovanými útekmi ohrozené zdravie alebo život dieťaťa alebo ostatných detí, je nutné vzniknutú situáciu bezodkladne komunikovať s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a následne zvážiť možnosť zmeny zariadenia v uzatvorenom výchovnom systéme, primárne za účelom ochrany dieťaťa. Svojoľné opustenie dieťaťa sa eviduje v Knihe svojoľného opustenia. V prípade, že sa dieťa nevrátilo z pobytu v domácom prostredí, Centrum bezodkladne vyzve rodiča dieťaťa, aby do 24 hodín zabezpečil návrat dieťaťa do Centra. Ak tak nevykoná, Centrum túto skutočnosť oznámi polícii, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a súdu.
- **Nezhody medzi deťmi** riešia vychovávatelia, resp. vo večerných hodinách zamestnanci, ktorí zabezpečujú odbornú pomoc a starostlivosť v samostatných skupinách. Ak je nehoda vážnejšieho charakteru, na jej riešení participuje aj sociálny pracovník, psychológ a vedenie Centra. Za účelom riešenia situácie sa vykonávajú individuálne pohovory s dieťaťom a ostatnými deťmi, ktoré sú do nezhôd zainteresované. V rámci rozhovoru sa zisťujú príčiny a hľadajú sa riešenia vzniknutých nezhôd. Centrum následne prijme potrebné opatrenia, a to za účelom eliminácie nezhôd a eskalácie situácie.
- **Nezhody medzi deťmi a zamestnancami** – rieši vedenie Centra. Ak je nehoda vážnejšieho charakteru, na jej riešení participuje aj sociálny pracovník, psychológ, resp. môže byť riešená aj v rámci tém supervízie. Za účelom riešenia situácie sa vykonávajú individuálne pohovory s deťmi a zamestnancami, ktorí sú do nezhôd zainteresovaní. V rámci rozhovoru sa zisťujú príčiny a hľadajú sa riešenia vzniknutých nezhôd. Centrum následne prijme potrebné opatrenia, a to za účelom eliminácie nezhôd a eskalácie situácie.
- **Útok dieťaťa na iné dieťa alebo inú fyzickú osobu v Centre** – je hlavným cieľom zabezpečiť bezpečnosť dieťaťa, vlastnú bezpečnosť a zabezpečiť bezpečnosť detí, ktoré sú

v blízkosti dieťaťa, ktoré sa prejavuje agresívne. Zamestnanec Centra napriek rizikovosti situácie musí zachovať pokoj, zabrániť pokračovaniu v útoku a upokojiť vzniknutú situáciu. Dôležité je minimalizovať očný kontakt s agresorom, sledovať jeho verbálne aj neverbálne prejavy, nenarušovať jeho osobný priestor, pokúsiť sa identifikovať príčinu úzkosti, straty sebakontroly. Ak si to vzniknutá situácia vyžaduje, je privolaná polícia a ak došlo k úrazu, poskytne sa prvá pomoc, resp. privolá aj rýchla lekárska pomoc.

- **Nezhody medzi plnoletými fyzickými osobami alebo medzi plnoletými fyzickými osobami a zamestnancami** – rieši vedenie Centra. Ak je nehoda medzi plnoletými fyzickými osobami vážnejšieho charakteru, na jej riešení participuje aj odborný tím Centra. Ak došlo k nehode medzi plnoletými fyzickými osobami a zamestnancami Centra, vzniknutú situáciu rieši vedenie Centra, resp. aj v súčinnosti s inými odbornými zamestnancami Centra, ktorí do konfliktu neboli zainteresovaní. Za účelom riešenia situácie sa vykonávajú individuálne pohovory s osobami a v rámci rozhovoru sa zisťujú príčiny a hľadajú sa riešenia vzniknutých nezhôd a pristupuje sa k deeskalácii konfliktu. Centrum následne prijme iné potrebné opatrenia za účelom eliminácie nezhôd a možnej opätovnej eskalácie situácie. V prípade, že došlo k situácii, ktorá ohrozuje bezpečnosť, život a zdravie iných osôb, je kontaktovaná tiesňová linka a ostatné osoby sú odvedené do bezpečia.
- **Sebapoškodzujúce správanie** – zamestnanec Centra musí dieťaťu v jeho konaní zabrániť, v prípade že toho nie je sám schopný, privolá inú dospelú osobu a kontaktuje policajné a záchranné zložky. V prípade, že sú zamestnancom Centra na tele dieťaťa pozorované znaky sebapoškodzovania, dieťa bezodkladne podstúpi lekárske vyšetrenie. O uvedenej skutočnosti ihneď informuje sociálneho pracovníka, psychológa a vedenie Centra.
- **Týranie, sexuálne zneužívanie dieťa** – ak zamestnanec Centra zistí (aj pri podozrení), že dieťa, pre ktoré je vykonávané pobytové opatrenie v Centre, je/bolo/mohlo byť týrané alebo sexuálne zneužívané, je povinný bezodkladne oznámiť túto informáciu polícii a vedeniu Centra. Centrum následne oznámi túto informáciu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a prijme potrebné opatrenia tak, aby sa zamedzil kontakt dieťaťa s potencionálnym páchatelom trestného činu a dieťaťu bola poskytnutá potrebná a náležitá odborná pomoc.
- **Usmrtenie, zabitie a smrť dieťaťa** – zamestnanec Centra privolá rýchlu lekársku pomoc a políciu. V prípade, že lekár skonštatuje smrť, zamestnanec Centra sa riadi pokynmi privolaných zložiek a zabezpečí ochranu ľudských pozostatkov. Zároveň o vzniknutej

situácii informuje sociálneho pracovníka a vedenie Centra. Centrum následne zabezpečí odvoz telesných pozostatkov prostredníctvom pohrebnej služby. Následne informuje rodiča alebo osobu, ktorá sa o dieťaťa osobne stará, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a súd (ak bolo dieťa v Centre na pobytové opatrenie súdu) o smrti dieťaťa.

Opis techník deeskalácie konfliktných situácií a agresívneho správania

Zamestnanci Centra vždy rešpektujú prirodzenú ľudskú dôstojnosť, práva a osobnú slobodu klientov tak, aby zohľadnili individualitu každého klienta. Ak však dôjde k prejavom agresívneho/násilného správania, ktoré môže byť ohrozujúce pre ostatné osoby, je potrebné v prvom rade zabezpečiť upokojenie situácie a odvedenie ostatných osôb do bezpečia. Situáciu agresivity je nutné vnímať ako akútnu a neodkladnú, pričom je potrebné bezodkladne vykonať bezpečnostné opatrenia.

Pri konflikte dôraz kladieme na zvládnutie situácie najmä verbálnou aj neverbálnou komunikáciou (aktívne a pasívne počúvanie), odvrátením pozornosti. Prostriedky verbálnej a neverbálnej komunikácie musia zamestnanci Centra uprednostniť pred prostriedkami telesného obmedzenia, ktoré sa použijú iba v nevyhnutných prípadoch, napr. v sebaobrane alebo ohrození života a zdravia iných osôb. Zamestnanci Centra sú zároveň povinný prechádzať situáciám, ktoré by vyžadovali použitie fyzického kontaktu. Pri práci s klientmi sú zamestnanci Centra informovaní o špecifikách v anamnéze a správaní klientov (napríklad o tendenciách klienta ku agresívnemu správaniu).

V prípade otvorenej agresie je v prvom rade potrebné dbať na bezpečie klientov, zamestnancov alebo tretích osôb, pričom ochrana majetku a zariadenia je na druhom mieste. Za účelom eliminácie nepokojného správania, respektíve podozrenia na nepokojné/agresívne správanie dieťaťa/plnoletej fyzickej osoby, sa za účelom deeskalácie využijú najmä techniky/postupy, ako je:

- pristupovať čelom;
- nebyť osamote (za zatvorenými dverami);
- udržiavať odstup z dosahu v prípade útoku;
- hovoriť pokojným a vyrovnaným hlasom;
- používať krátke a zrozumiteľné vety;
- verifikácia a pochopenie povedaného;
- nerobiť náhle a nečakané pohyby, ktoré by mohli prekvapiť alebo vyprovokovať k útoku;

- nenaliehať a nepúšťať sa do konfrontácií;
- usilovať sa hľadať priesečníky v komunikácii;
- vystupovať zdvorilo;
- ponúkať istotu a oporu;
- neklamať/nezavádzať;
- vyhovieť ak to situácia umožňuje;
- v prípade nezvládania situácie požiadať o pomoc inej osoby;
- umožniť rozprávať a zistiť čím sa dá emocionálne správanie vysvetliť a prijať riešenia;
- upokojiť rozrušenie, napr. formou posadenia pri výraznej gestikulácii a vyzvania k pokojnému dýchaniu;
- odpútať pozornosť od témy, ktorá spôsobila rozrušenie;
- pokúsiť sa obnoviť dôveru a snažiť sa smerovať k riešeniu problému;
- ospravedlniť sa ak je príčina hnevu/emocionálneho správania oprávnená.

V prípade, že v CDR došlo k prejavom agresívneho/násilného správania je o situácii bezodkladne potrebné informovať vedenie CDR a spísať o udalosti záznam. Vedenie CDR následne v súčinnosti s odborným tímom nastaví ďalší postup riešenia vzniknutej situácie.

V Partizánskom, dňa 14.10.2025

PhDr. Ľubica Šorlová, PPL, MPH
štatutárna zástupkyňa a riaditeľka Centra